

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

ТДВ «ЕКСПРЕС СТРАХУВАННЯ»

Т. А. Шучьєва

«12» серпня 2019 року

ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ
(нова редакція)

Київ 2019

ЗМІСТ

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	3
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	5
СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК	8
ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	11
ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА	18
СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ	20
ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	21
СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	23
ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	23
ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	27
ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ	29
ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКУ І СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	31
ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	34
ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	35
ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	36
УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	37
ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	37
ОСОБЛИВІ УМОВИ	38
ДОДАТОК 1 ДО ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ. СТРАХОВІ ТАРИФИ	39

1. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

1.1. В Правилах добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ терміни та визначення вживаються в такому значенні:

Агрегатна страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик зобов'язується здійснити страхове відшкодування за кожним страховим випадком, що стався протягом строку дії Договору страхування. При цьому страхова сума за Договором страхування зменшується після виплати Страховиком кожного страхового відшкодування на величину проведеного попереднього страхового відшкодування.

Відповідні компетентні органи – державні органи, органи місцевого самоврядування, до компетенції яких належить ліквідація наслідків подій, що в подальшому можуть бути кваліфіковані як страхові випадки, встановлення причин та обставин настання таких подій, оцінка їх наслідків, а також надання офіційних роз'яснень відносно питань, що мають відношення до застрахованого майна, який пошкоджено (знищено) внаслідок страхового випадку.

Вигодонабувач – юридична особа будь-якої організаційно-правової форми, дієздатна фізична особа або фізична особа-підприємець, на користь якої Страхувальником укладено договір страхування і яка має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі майновий інтерес у застрахованому майні та може зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку.

Втрата майна - зникнення майна внаслідок незаконного заволодіння третьою особою цим майном з будь-якою метою.

Договір страхування - письмова угода між Страховиком і Страхувальником, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (Вигодонабувачу), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

Законодавство – законодавство країн, на територію яких поширюється дія Договору страхування.

Застраховане майно – майно, яке належить Страхувальнику на правах власності, оренди, господарського відання, оперативного управління, і по відношенню до якого укладається Договір страхування.

Знищення (загибель) майна - стан застрахованого майна, при якому внаслідок завданої йому шкоди при настанні страхового випадку, вартість відновлювального ремонту майна перевищує зазначений в Договорі страхування відсоток його страхової вартості на момент настання страхового випадку. За згодою Страховика повним конструктивним знищенням майна може бути визнаний випадок, коли витрати по запобіганню повному знищенню застрахованого майна, а також витрати на його відновлювальний ремонт перевищують страхову вартість такого нового майна. Внаслідок знищення (загибелі) майно перестає існувати або повністю втрачає цінність. Під втратою цінності майна слід розуміти випадки, коли майно фізично не перестає існувати, але стає повністю непридатним для використання.

Знос - втрата вартості майна (його складників) порівняно з вартістю нового аналогічного майна, обумовлена частковою або повною втратою первісних технічних і технологічних якостей та інших властивостей майна (його складників).

Рівень зносу майна визначається на підставі експертної оцінки. Якщо страхова сума встановлювалася на підставі бухгалтерської (залишкової) вартості майна, то рівень зносу одиниці майна приймається рівним накопиченим амортизаційним відрахуванням.

Ліміт відповідальності - величина, зазначена в Договорі страхування, що не перевищує встановлену в Договорі страхування страхову суму й у межах якої Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового

випадку, що за згодою Сторін Договору страхування може встановлюватися за групою застрахованого майна, за одним страховим випадком, за групою страхових випадків тощо.

Майно – окрема матеріальна річ (предмет), сукупність речей (предметів) та інших цінностей, які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання або у домашньому господарстві.

Майновий комплекс – сукупність виробничих (господарських) об'єктів майна, що поєднані закінченим циклом виробництва продукції (робіт, послуг), що найчастіше складається з окремих підрозділів підприємства (цехи, майстерні, дільниці, споруди, під'їзні шляхи тощо).

Неагрегатна страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик зобов'язується здійснити страхове відшкодування по кожному страховому випадку (незалежно від їх кількості), що мали місце протягом строку дії періоду страхування за Договором страхування. При цьому страхова сума за Договором не зменшується після виплати Страховиком страхового відшкодування. страхова сума не поновлюється до первісного розміру у випадку знищення (загибелі) майна в результаті страхового випадку.

Нерухоме майно - земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці і невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та змінення їх призначення.

Періоди страхування за Договором страхування – зазначені в Договорі страхування проміжки часу, протягом яких може виникнути подія, що дає Страхувальнику підстави для отримання страхового відшкодування за Договором страхування, за умови сплати Страхувальником страхових платежів та виконання Страхувальником інших умов Договору страхування.

Прямі збитки - втрати, яких Страхувальник (Вигодонабувач) зазнав у зв'язку зі знищенням або пошкодженням майна, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права.

Рухоме майно - матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заповідання їм шкоди. До рухомого майна належить майно, яке не є нерухомим, в тому числі товари в обороті, які призначені для використання суб'єктом господарювання при виконанні ним своїх господарських операцій та для задоволення соціально-культурних потреб населення.

Сторони Договору страхування – Страховик та Страхувальник.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування – грошова сума, в межах встановленої Договором страхування страхової суми, яку Страховик, відповідно до умов Договору страхування, повинен виплатити Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі настання страхового випадку.

Страховий випадок – передбачена Договором страхування подія, що відбулася під час дії Договору страхування і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

Страховий захист – зобов'язання Страховика, за якими він протягом обумовленого періоду часу несе матеріальну відповідальність за предмет Договору страхування у відповідності до умов Договору страхування.

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок настання якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового внеску (страхового платежу, страхової премії) з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховик – Товариство з додатковою відповідальністю «ЕКСПРЕС СТРАХУВАННЯ».

Страховальник – юридична особа будь-якої організаційно-правової форми, дієздатна фізична особа, в тому числі зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності, що укладає Договір страхування зі Страховиком та має право власності, володіння, користування або розпорядження застрахованим майном.

Строк дії Договору страхування – зазначений у Договорі страхування проміжок часу, на який укладається Договір страхування.

Строк дії періоду страхування – зазначений в Договорі страхування строк, протягом якого Страховик несе відповідальність за Договором страхування, а саме: період, протягом якого може виникнути подія, що дає Страховальнику підстави для отримання страхового відшкодування за Договором страхування.

Третя особа - особа, яка не є Страховальником (Вигодонабувачем), його родичем, якщо Страховальник (Вигодонабувач) є фізичною особою, його працівником (в тому числі особою, найнятою для охорони застрахованого майна та (або) будівель, приміщень, у яких це майно знаходиться, у місці дії Договору страхування), представником, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Франшиза (умовна/безумовна) – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

1.2. Інші терміни, що не обумовлені даними Правилами, визначені законодавством України. Якщо значення якого-небудь терміну не обумовлено Правилами та не може бути визначено, виходячи із законодавства, то такий термін використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Ці Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (далі – Правила) розроблені відповідно до вимог Цивільного кодексу України, Закону України «Про страхування» та інших нормативно-правових актів України та визначають загальний порядок та умови укладання, виконання, внесення змін та припинення дії договорів добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

2.2. Страховик відповідно до умов цих Правил укладає договори добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (далі – Договір страхування) зі Страховальником.

2.3. Добровільне страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ передбачає обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страховальнику або іншій особі, визначеній Страховальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого майна чи його частини внаслідок дії вогневих ризиків та/або стихійних явищ.

2.4. Конкретні умови страхування визначаються Договором страхування. Страховик та Страховальник за взаємною згодою в Договорі страхування можуть врегулювати (конкретизувати) питання, які не врегульовані (не конкретизовані) цими Правилами за умови, що вони не будуть суперечити іншим положенням цих Правил та законодавству України.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. **Предметом Договору страхування** згідно з даними Правилами є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у Правилах та Договорі страхування (іншим, ніж *Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (нова редакція) від «12» серпня 2019 року*

залізничний, наземний та повітряний транспорт, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж), сільськогосподарська продукція).

3.2. Застрахованими можуть бути наступні групи майна:

3.2.1. **Нерухоме майно:** будівлі, будинки, нежитлові приміщення, споруди виробничого та невиробничого (адміністративного, соціально-культурного, суспільного та іншого) призначення (заводи, цехи, майстерні, лабораторії, офіси, школи, лікарні, магазини, аеропорти, вокзали та т.і.); мости, тунелі, дорожні та залізничні споруди; житлові будинки, квартири, житлові приміщення (кімнати), котеджі, дачні будинки; надвірні споруди у домашньому господарстві, не призначені для проживання (кухні, гаражі, майстерні, склади, альтанки і т.ін.), які побудовані на постійному місті та мають стіни та дах, інші споруди і об'єкти нерухомого майна:

3.2.1.1. *Конструктивні елементи будівель, споруд, приміщень:* частини будівлі (споруди), які забезпечують її цілісність та необхідні технічні умови функціонування: фундамент, несучі стіни, міжповерхові перекриття, сходові марші, конструкції даху, покрівля, інші конструктивні елементи, передбачені Договором страхування;

3.2.1.2. *Внутрішнє та (або) зовнішнє оздоблення будівель, споруд, приміщень:* результати усіх видів внутрішніх штукатурних і малярських робіт, в тому числі ліпних робіт; оздоблення стін і стелі усіма видами дерева, пластику та іншими матеріалами; обклеювання їх шпалерами, покриття підлоги (паркет, лінолеум тощо) та стелі, інше внутрішнє та (або) зовнішнє оздоблення будівель, приміщень і споруд, передбачене Договором страхування;

3.2.1.3. *Внутрішнє та (або) зовнішнє обладнання будівель, споруд, приміщень:* стаціонарно встановлене технічне, санітарно-технічне, кухонне обладнання систем водо-, газо-, теплопостачання, каналізації, опалювання, електропостачання (змішувачі, умивальники, унітази, батареї, ванни, душові кабінки, сауни, лічильники води, газу, електроенергії, електричні щити, розподільники, освітлювальне обладнання, електричні системи обігріву («тепла підлога» тощо), обладнання систем вентиляції, кондиціонування повітря, очищення води, супутникового телебачення, відеоспостереження, протипожежної, охоронної сигналізації, домофони, вбудовані дзеркала, шафи, віконні ґрати, ролети, жалюзі, карнизи, інше внутрішнє та (або) зовнішнє обладнання будівель, приміщень і споруд, передбачене Договором страхування;

3.2.1.4. *Внутрішні та (або) зовнішні невід'ємні інженерні комунікації:* комунікаційні системи (трубопроводи) водо-, газо-, теплопостачання, каналізації, опалювання, електропостачання, вентиляції, електричні, телефонні, телевізійні, комп'ютерні мережі внутрішньої та зовнішньої проводки та інші з'єднувальні кабелі, інші внутрішні та (або) зовнішні невід'ємні інженерні комунікації, передбачені Договором страхування;

3.2.1.5. *Заповнення дверних та віконних прорізів* (включаючи вхідні двері, скління балконів та лоджій), інше заповнення дверних та віконних прорізів, передбачене Договором страхування;

3.2.1.6. *Споруди інженерного характеру:* паркани, огороження, доріжки, мощення, інші споруди інженерного характеру, передбачені Договором страхування;

3.2.1.7. *Земельні ділянки:* частини земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо них правами;

3.2.2. **Рухоме майно:**

3.2.2.1. *Меблі, предмети інтер'єру:* каркасні, м'які меблі (шафи, дивани, столи, стільці тощо), килими, паласи, гардини, штори, освітлювальні прилади, дзеркала, спортивні тренажери, інші меблі, предмети інтер'єру, передбачені Договором страхування;

3.2.2.2. *Електронна і побутова техніка (для застосування у побутових цілях):* холодильники, морозильні камери, пральні та посудомийні і сушильні машини, печі НВЧ, пилососи, системи кондиціонування повітря, вентилятори, електробритви, електрогрилі,

тостери, електричні м'ясорубки, овочерізки, електропраски, електричні чайники, кавомолки, кавоварки, кухонні комбайни, газові та електричні плити, швейні машини, телевізори, відео-, радіо- та аудіотехніка, магнітофони, факси, телефони, ігрові приставки, персональні комп'ютери, ноутбуки, комп'ютерна периферія, інша електронна і побутова техніка, передбачена Договором страхування;

3.2.2.3. *Особисті речі фізичних осіб, господарський інвентар:* одяг, взуття, постільна білизна, кухонні предмети, інше майно домашнього вжитку та господарського призначення, інші особисті речі фізичних осіб та господарський інвентар, передбачені Договором страхування;

3.2.2.4. *Виробниче, технологічне, торгівельне обладнання та устаткування:* технологічне устаткування, промислові машини, апарати, верстати, передавальні та силові машини, бойлери та парові котли з додатковим обладнанням, турбіни, генератори, трансформатори, електричні установки, електроприлади, агрегати, преси, мішалки, компресори, насоси, торговельне обладнання, інші установки, пристосування та механізми виробничо-технологічного призначення, прилади механічні та електричні, вимірювальна апаратура; *електронна техніка та обладнання, комп'ютерна та оргтехніка виробничого призначення* (визначається як окрема група майна або за окремим переліком в Договорі страхування), інше виробниче, технологічне, торгівельне обладнання та устаткування, передбачене Договором страхування;

3.2.2.5. *Товарно-матеріальні цінності* завершеного або незавершеного виробництва, в тому числі, такі що придбані з метою подальшого продажу (сировина, матеріали та напівфабрикати, необхідні для діяльності, виробництва кінцевої продукції тощо, готова продукція, товари в обігу, на складі, у торговому залі, інші товарно-матеріальні цінності, передбачені Договором страхування;

3.2.2.6. *Скляні поверхні, предмети та елементи зі скла:* виставочні вітрини, вітрини магазинів, рекламні світлові установки, які мають скляні деталі та неонові або аналогічні наповнені газом трубчасті скляні лампи, спеціальне скло (подвійне, потрійне), склопакети, склоблоки, віконне та дверне скло, скляні двері, скляні перегородки, скляні дахи, скляні поверхні теплиць, багатошарове ізоляційне скло, протиударне, кулезахисне, броньоване скло, свинцеве і латунне скло, випукле скло, органічне скло, художньо оброблене, мозаїчне скло, дзеркала або інші аналогічні вироби із скла, які вставлені у віконні, вітринні або дверні рами, чи змонтовані у місцях їх постійного розташування;

3.2.3. **Інше рухоме та нерухоме майно, зазначене в Договорі страхування.**

3.3. Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, будівлі та споруди приймаються на страхування з усіма невід'ємними інженерними комунікаціями відповідно до проектної документації.

3.4. Страховик у розмірах, передбачених Договором страхування, відшкодовує здійснені Страхувальником додаткові витрати щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, якщо це передбачено Договором страхування:

3.4.1. витрати на заходи по розбиранню та/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, що були виконані для рятування майна та/або з метою зменшення збитків;

3.4.2. витрати на прибирання зазначеної в Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку, передбаченого Правилами та Договором страхування;

3.4.3. витрати на транспортування пошкодженого майна до найближчого місця ремонту або місця зберігання (постійного або тимчасового);

3.4.4. інші витрати, передбачені Договором страхування, які пов'язані з заходами по рятуванню застрахованого майна, запобігання подальшого пошкодження такого майна, зменшенню розміру збитків та усуненню причин, що сприяють виникненню додаткового збитку.

3.5. Страхувальник зобов'язаний довести необхідність та доцільність витрат, зазначених у підпунктах 3.4.1. - 3.4.4. Правил, а також надати Страховику відповідні підтверджуючі документи щодо здійснених витрат.

3.6. Відповідно до цих Правил можуть бути застраховані як окремі об'єкти (одиниці) майна, так і групи однорідного майна, або усе виробниче обладнання та устаткування визначеного підприємства, або майновий комплекс.

4. СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

4.1. **Страховий ризик** – певна подія, на випадок настання якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. **Страховий випадок** – передбачена Договором страхування подія, що відбулася під час дії Договору страхування і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

4.3. Страховим випадком за Договором страхування, укладеним на підставі цих Правил, є пошкодження, знищення (загибель), втрата застрахованого майна чи його частини внаслідок настання однієї або декількох наступних подій (ризиків):

4.3.1. **Вогневі ризики:**

4.3.1.1. **Пожежа.**

Під пожежею слід розуміти вогонь, що виник поза місцем, спеціально призначеним для його розведення і підтримки, або що поширився за його межі, і здатний поширюватися самостійно.

Якщо це обумовлено Договором страхування, підлягають відшкодуванню збитки, що мали місце внаслідок пошкодження або знищення (загибелі) застрахованого майна високою температурою, задимленням, що супроводжує пожежу, включаючи виділення корозійного газу та осідання сажі і кіптяви.

Під високою температурою слід розуміти підвищену температуру повітря, що виникає внаслідок пожежі та може призвести до пошкодження та/або знищення застрахованого майна.

Під задимленням слід розуміти наповнення, насичення, покриття димом, з осіданням сажі і кіптяви на застрахованому майні в результаті пожежі (або тління). При цьому раптова поява і поширення диму з установок, що знаходяться в місці страхування, і устаткування для спалювання, опалення, сушіння або приготування їжі всупереч встановленим нормам експлуатації не вважається страховим випадком, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Під осіданням сажі слід розуміти осідання порошкової маси, утвореної внаслідок неповного згоряння в результаті пожежі (або тління).

При цьому раптове і несподіване виділення сажі з печей, що використовуються для обігріву приміщень, а також димоходів або систем осушення будинку страховим випадком не вважається, якщо інше не зазначено у Договорі страхування.

Під виділенням корозійного газу слід розуміти виділення газу, здатного завдати шкоди якостям застрахованого майна, що виник внаслідок раптового і несподіваного нагрівання полімерних матеріалів в результаті пожежі.

Якщо це обумовлено Договором страхування, підлягають відшкодуванню збитки, що мали місце внаслідок *підпалу*, тобто пошкодження або знищення (загибель) застрахованого майна через підпал внаслідок навмисних дій або грубої необережності третіх осіб. Підпал в результаті навмисних дій третіх осіб вважається таким, що мав місце, якщо за фактом даної події слідчими органами або органами дізнання була винесена постанова про відкриття кримінального провадження за ознаками злочину відповідно до норм Кримінального кодексу України. Збитки внаслідок підпалу підлягають відшкодуванню тільки у разі, якщо підпал був здійснений третіми особами.

Збитки, завдані внаслідок пошкодження або знищення застрахованого майна в результаті здійснення необхідних та доцільних заходів з гасіння пожежі чи запобігання поширенню пожежі, в тому числі збитки, завдані засобами пожежогасіння, незалежно від місця виникнення пожежі, також підлягають відшкодуванню у разі настання страхового випадку за ризиком «Пожежа», за умови, що відшкодування цих збитків передбачено умовами Договору страхування.

4.3.1.2. **Удар блискавки.**

Під ударом блискавки слід розуміти безпосередній перехід розряду блискавки на застраховане майно, що призводить до термічного чи механічного знищення (загибелі) або пошкодження майна.

Відшкодуванню підлягають збитки, які безпосередньо завдані ударом блискавки, а також збитки, завдані пожежею, що виникла внаслідок удару блискавки.

4.3.1.3. **Вибух.**

Під вибухом слід розуміти раптовий та миттєвий прояв сил, заснований на природній властивості газів та/або парів до розширення, а саме:

- вибух газу, що використовується для внутрішніх (побутових) потреб, виключаючи вибух, який виник внаслідок землетрусу, виверження вулкану, дії підземного вогню або інших природних катаклізмів;

- вибух парових котлів, резервуарів або інших ємностей, механізмів і апаратів, в роботі яких використовується тиск, виключаючи:

- «фізичний» вибух (під «фізичним» вибухом розуміється розрив котлів (турбін, резервуарів, ємностей тощо) внаслідок дії відцентрової сили, тиску рідини або дефекту матеріалу ємності);

- збитки, заподіяні двигунам внутрішнього згорання або аналогічним машинам і агрегатам внаслідок вибухів, що відбуваються в камерах згорання;

- збитки, заподіяні вакуумом або розрідженням газу у резервуарі (котлі, ємності тощо).

Під вибухом парових котлів, резервуарів або інших ємностей, механізмів і апаратів розуміється швидкоплинний процес звільнення великої кількості енергії в обмеженому обсязі за короткий проміжок часу, заснований на прагненні газів до розширення. Вибухом резервуара (котла, ємності тощо) вважається такий вибух, при якому стінки резервуара порушені в такому ступені, що стає неможливим вирівнювати тиск усередині і поза резервуаром. Якщо в середині резервуара стався вибух, що викликаний швидким протіканням хімічних реакцій, то нанесена шкода відшкодовується і тоді, коли його стінки не мають розривів. Деформації резервуара внаслідок поступового підвищення тиску у ньому не розглядаються як збитки від вибуху.

- вибух офісної та побутової техніки;

- інші вибухи, виключаючи збитки, що настали внаслідок вибуху вибухових речовин (хімічні сполуки або суміші речовин, спроможні до швидких хімічних реакцій, що супроводжується виділенням великої кількості тепла і газів), крім випадків, коли це окремо передбачено Договором страхування.

Відшкодуванню підлягають збитки внаслідок дії вибуху, а також збитки, завдані пожежею, що виникла внаслідок вибуху.

4.3.2. **Стихійні явища:**

4.3.2.1. **Буря, ураган, шквал, смерч.**

Під бурею слід розуміти сильний вітер, швидкість вітру досягає 25-28 м/с; при сильній бурі вітер досягає швидкості 29-32 м/с.

Під ураганом слід розуміти вітер руйнівної сили та значної тривалості, швидкість якого перевищує 30 м/с.

Під шквалом слід розуміти різке короткочасне збільшення швидкості вітру до 20-30 м/с, що супроводжується зміною його напрямку.

Під смерчем слід розуміти сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має майже вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині.

4.3.2.2. Сильний дощ, сильна злива, тривалі дощі, сильні снігопади.

Під сильним дощем слід розуміти дощ тривалістю менше 12 годин з кількістю опадів понад 50 мм на рівнинній території та 30 мм в гірських районах.

Під сильною зливою слід розуміти випадіння інтенсивного короткочасного дощу кількістю більше 30 мм за період часу менше години.

Під тривалим дощем слід розуміти значні опади, які випадають безперервно або майже безперервно протягом декількох діб і можуть викликати паводки, затоплювання і підтоплення.

Під сильним снігопадом слід розуміти інтенсивне випадіння снігу в кількості більше 20 мм за період менше 12 годин.

4.3.2.3. Паводок, затоплення, підтоплення.

Під паводком слід розуміти фазу водного режиму річки, що може багаторазово повторюватися в різні сезони року, характеризується інтенсивним збільшенням витрат і рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг.

Під затопленням слід розуміти утворення вільної поверхні води на території в результаті підвищення рівня водотоку, водойми або підземних вод.

Під підтопленням слід розуміти підвищення рівня ґрунтових вод і зволоження ґрунтів, що призводить до порушення господарської діяльності та умов мешкання на певній території.

4.3.2.4. Град.

Під градом слід розуміти утворення частинок щільного льоду, які випадають із купчасто-дощових хмар у теплий період року.

4.3.2.5. Зсув, обвал, провалля, осідання ґрунтів, карстове поглиблення.

Під зсувом слід розуміти зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння без втрати контакту з нерухомою основою на більш низький гіпсометричний рівень.

Під обвалом слід розуміти відрив снігових або льодяних брил або мас гірських порід від схилу чи відкосу і їх вільне падіння під дією сил тяжіння.

Під проваллям слід розуміти утворення форми рельєфу внаслідок обвалення ґрунтів над карстовими або суфозійними порожнечами чи гірничими виробками.

Під осіданням ґрунтів слід розуміти природну здатність ґрунтів до значного ущільнення при замочуванні або відтаванні.

Під карстовим поглибленням слід розуміти утворення поглиблення на поверхні землі, яке виникло внаслідок розчинення гірських порід поверхневими чи підземними водами.

4.3.2.6. Гірські обвали, схід лавин.

Під гірськими обвалами та сходом лавин слід розуміти швидке пересування донизу по схилу мас каменів, землі або снігу в результаті дії сили земного тяжіння.

4.3.2.7. Землетрус.

Під землетрусом слід розуміти потужні коливання в земній корі чи верхній мантії, що викликають коливання земної поверхні, деформацію в земній корі та деформацію чи руйнування інженерних споруд.

4.3.2.8. Снігове налипання (відкладення снігу).

Під сніговим налипанням (відкладенням снігу) слід розуміти налипання або намерзання мокрого снігу на деревах, дротах, конструкціях діаметром більше 35 мм, на ожеледному станку на висоті 2 м над поверхнею землі.

4.3.2.9. Тиск снігового покриву.

Під тиском снігового покриву слід розуміти тиск шару снігу, що утворився на застрахованому майні з природних причин, тобто суто внаслідок випадання снігу у вигляді опадів.

4.3.2.10. Виверження вулкану.

Під виверженням вулкану слід розуміти будь-яку форму прояву вулканічної активності, а саме – наплив лави, вулканічний землетрус, викид хмари розпеченої золи, опади у вигляді попелу, пемзи, заливання хвилею, що виникає внаслідок підводного виверження вулкану.

4.3.2.11. Інші стихійні явища.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші стихійні явища, та явища, що можуть призвести до виникнення надзвичайних ситуацій різного рівня та які визнаються такими згідно закону.

Конкретний перелік стихійних явищ, застрахованих за Договором страхування, зазначається у Договорі страхування.

4.4. Відповідно до умов Договору, страхування може здійснюватися на випадок настання однієї, декількох або усіх подій, передбачених у розділі 4 цих Правил.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Не може бути застраховано за Правилами:

5.1.1. майно, що знаходиться на території, визначеній в Договорі страхування як місцезнаходження застрахованого майна, але не є власністю Страхувальника або не знаходиться в його розпорядженні, користуванні на інших законних підставах згідно законодавства;

5.1.2. сільськогосподарська продукція (врожай сільськогосподарських, зернових культур і багаторічних насаджень, сільськогосподарські тварини, птиця, кролі, хутрові звірі, бджолосім'я, риба та інші водні живі ресурси);

5.1.3. кімнатні рослини, квітково-декоративні культури, посіви та інші насадження, саджанці та насіння у домашньому господарстві;

5.1.4. лісові насадження, водойми;

5.1.5. ділова деревина, дрова на лісосіках і під час сплаву;

5.1.6. засоби транспорту, причепа, тягачі, промислові та будівельні машини, крім випадків, коли вони не використовуються за прямим технологічним призначенням та розташовані стаціонарно на стоянці, складі тощо;

5.1.7. продукти харчування у домашньому господарстві;

5.1.8. будівлі, будинки споруди і приміщення, які знаходяться в аварійному стані (ветхі), підлягають знесенню або реконструкції чи конструктивні елементи та інженерні системи яких перебувають в аварійному стані або потребують капітального ремонту, а також майно, що розташоване в них;

5.1.9. майно, що знаходиться у зоні воєнних дій, у межах будь-якої з незаконно окупованих та/або відчужених територій, в районі проведення будь-якої антитерористичної операції;

5.1.10. майно, що знаходиться у зоні підвищеної загрози з будь-яких причин, підтверджених компетентними організаціями, майно, що знаходиться в зоні стихійного чи екологічного лиха, якій загрожують обвали, зсуви, повені або інші стихійні явища, - з моменту оголошення у встановленому порядку про таку загрозу або складання місцевими компетентними організаціями відповідного документу (акт, висновок і т.ін.), що підтверджує факт загрози.

5.2. Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, не можуть бути предметом Договору страхування та страховий захист не поширюється на наступні групи майна:

5.2.1. домашні тварини, домашні птахи, хутряні звірі у домашньому господарстві;

5.2.2. дорогоцінні метали в самородках, злитках, дроті або у вигляді хімічного

посуду, дорогоцінні камені без оправ, вироби з дорогоцінних та напівдорогоцінних металів, каменів і перлин;

5.2.3. твори мистецтва, музейні експонати, рідкісні, унікальні речі, колекції, антикваріат, виставочні зразки (марки, монети, грошові знаки і бони, малюнки, картини, скульптури і т. ін.);

5.2.4. зразки, наочні приладдя, моделі, макети, виставочні примірники, форми, а також продукція, знята з виробництва;

5.2.5. фото- та кіноапаратура;

5.2.6. музичні, оптичні та вимірювальні інструменти;

5.2.7. ордени, медалі, іменні знаки та нагороди;

5.2.8. предмети релігійного культу;

5.2.9. готівка (грошові знаки) в українській та іноземній валюті, цінні папери, переводні та прості векселі, ощадні книжки, чеки банку, рахунки, боргові зобов'язання, документи або бланки суворої звітності (обліку);

5.2.10. банкомати разом з їхнім вмістом;

5.2.11. рукописи, плани, креслення, проектно-кошторисна документація, бухгалтерські і ділові книги, картотеки та інші документи;

5.2.12. технічні носії інформації комп'ютерних та інших аналогічних систем, зокрема, магнітні та фото- плівки та касети, слайди та фотознімки, магнітні, лазерні, оптичні диски, карти пам'яті і т. ін.;

5.2.13. майно в стані консервації;

5.2.14. об'єкти незавершеного будівництва та/або монтажу, нерухоме майно, що не є готовим до експлуатації, або рухоме майно, що розташоване у нерухомому майні, що не є готовим до експлуатації. При цьому нерухоме майно вважається неготовим до експлуатації, якщо не закінчено будівництво або ремонт даху, зовнішніх стін, цілком не закриті віконні та/або дверні прорізи та/або не розібрано будівельне риштування й огороження;

5.2.15. тимчасові спорудження: намети та інші підсобні приміщення, споруджані для проміжних цілей;

5.2.16. землі сільськогосподарського призначення, включаючи плідючий прошарок;

5.2.17. дорожнє покриття, залізниці, канали, криниці, свердловини;

5.2.18. устаткування, що розташовано на зовнішніх стінах і даху застрахованих будинків і споруд (вивіски, навіси, ставні, антени, захисні козирки або навіси вітрин і т.п.);

5.2.19. мережі електропостачання під відкритим небом, включаючи опори, щогли й огорожі;

5.2.20. рухоме майно, що зберігається під відкритим небом, на відкритих балконах, лоджіях, ділянках, що не охороняються;

5.2.21. вибухові речовини, легкозапальні (горючі) рідини і гази, сильнодіючі отрути, отрутні та їдкі речовини;

5.2.22. пальні та мастильні матеріали, хімікати;

5.2.23. зброя, набої, озброєння;

5.2.24. майно, розташоване в зоні воєнних дій;

5.2.25. будівлі, будинки, споруди і приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк (більше 60-ти календарних днів);

5.2.26. всі види ручного та змінного інструменту, малоцінного та швидкозношувального інвентарю, будівельні та монтажні троси, ланцюги, ремені тощо;

5.2.27. грошові автомати (в т.ч. розмінні), що обслуговуються монетами і жетонами;

5.2.28. запасні частини, деталі та приладдя до транспортного засобу та інше майно, яке зберігається в індивідуальному гаражі;

5.2.29. частина неподільного майна.

5.3. Не визнається страховим випадком пошкодження, знищення (загибель) або втрата застрахованого майна, якщо вони сталися внаслідок:

5.3.1. війни, вторгнень, нападів зовнішнього ворога, військових дій будь-якого характеру (незалежно від оголошення війни), відділення територій, громадянської війни та безладдя; заколоту, бунту, страйку, локауту, збройного повстання, революції, захоплення влади військовими або узурпації влади, введення військового стану або пов'язаних із цим грабежів і мародерства;

5.3.2. вилучення, захоплення, націоналізації, конфіскації, арешту, заборони або затримання, їх наслідків та спроб їх здійснення та інших подібних заходів політичного характеру, які здійснюються згідно з розпорядженням військової чи цивільної влади та політичних організацій;

5.3.3. прямих або побічних терористичних дій, наслідків терористичних актів. В рамках цих Правил терористичний акт означає застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створюють небезпеку життю чи здоров'ю людини та/або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднанням громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також загроза вчинення таких дій). Даним застереженням також виключаються збитки, пошкодження, видатки або витрати будь-якого характеру, які безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями, спрямованими на контроль, запобігання, придушення, або здійснені у будь-якому зв'язку з терористичним актом або плануванням, підготовкою чи замахом на нього;

5.3.4. оголошення воєнного стану, оголошення надзвичайної ситуації у зв'язку зі стихійним лихом;

5.3.5. дії мін, торпед, бомб, снарядів, інших видів зброї;

5.3.6. прямого або непрямого впливу атомного вибуху, радіації чи радіоактивного зараження у зв'язку із будь-яким застосуванням атомної енергії і використанням, маніпуляцією з радіоактивними матеріалами, устаткуванням і приладами, що містять такі матеріали, чи будь-якими джерелами іонізуючого випромінювання, ядерними установками, реакторами чи будь-яким ядерним комплексом або його частиною, будь-якою зброєю з застосуванням ядерного розпаду та/або синтезу, або інших аналогічних реакцій, чи радіоактивної сили, чи матеріалу;

5.3.7. застосування бактеріологічної зброї і зброї психотропної дії, а також непридатності майна для подальшого використання внаслідок зараження вірусами будь-якого виду або впливу отруйних, хімічних або біологічно-активних речовин;

5.3.8. дії таких чинників як шум, вібрація, хвиля, звуковий удар, інфра- та ультразвук чи інші фактори подібного роду, вплив електромагнітного поля, електричної та електромагнітної інтерференції;

5.3.9. впливу діетилстїлбестролу, азбесту або матеріалів, що містять азбест;

5.3.10. обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин). Під «непереборною силою» розуміють зовнішні і надзвичайні події, які виникли незалежно від волі Сторін Договору страхування, їх настанню і подальшій дії Сторони Договору страхування не мали змоги протистояти за допомогою всіх розумних зусиль і засобів, які могли бути застосовані по відношенню до конкретних проявів непереборної сили. При настанні обставин непереборної сили (форс-мажору) строк виконання зобов'язань Сторін за Договором страхування збільшується відповідно до строку, протягом якого будуть діяти ці обставини. Якщо цей період буде продовжуватись понад 3 місяці (якщо інше не передбачено Договором страхування), то будь-яка із Сторін буде вправі відмовитись від подальшого виконання зобов'язань за Договором страхування. При цьому жодна із Сторін не буде мати права на відшкодування можливих збитків. Після припинення дії (впливу) обставин непереборної сили, зобов'язання по Договору страхування, строк виконання яких

настав, підлягають негайному виконанню;

5.3.11. руйнування, пошкодження, знищення або спотворення інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, а також будь-яких збоїв у роботі комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем, якщо це не є результатом застрахованого випадку фізичного пошкодження або загибелі основних засобів, крім того не страхується перерва у виробництві, що може бути спричинена цим;

5.3.12. дій Страхувальника (Вигодонабувача) чи його представників, штатного персоналу та третіх осіб, які відповідно до договорів зі Страхувальником несуть зобов'язання зі збереження застрахованого майна, а також членів родини Страхувальника або інших осіб, які спільно проживають та ведуть з ним спільне господарство, в стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин;

5.3.13. грубої необережності Страхувальника (Вигодонабувача) чи його представників, штатного персоналу та третіх осіб, які відповідно до договорів зі Страхувальником несуть зобов'язання зі збереження застрахованого майна, а також членів родини Страхувальника, або інших осіб, які спільно проживають та ведуть з ним спільне господарство, що призвело до страхового випадку (кваліфікація дій здійснюється згідно законодавства);

5.3.14. не усунення Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком строку обставин, що значно підвищують страховий ризик та на необхідність усунення яких відповідно до загальновизнаних норм вказував Страхувальнику Страховик;

5.3.15. навмисних або ненавмисних дій чи бездіяльності посадових осіб державних, правоохоронних та громадських організацій, що призвели до страхового випадку;

5.3.16. причин, за які несуть відповідальність треті особи за договорами ремонту або наданих експлуатаційних гарантій щодо застрахованого майна;

5.3.17. використання майна не за його цільовим призначенням, а також у цілях, які не відповідають вимогам законодавства, зокрема: збереження, використання контрабандних товарів або іншої незаконної діяльності Страхувальника;

5.3.18. таємничого зникнення застрахованого майна, тобто внаслідок причини, час, обставини або місце якої невідомі;

5.3.19. порушення встановлених законом чи іншими нормативними актами інструкцій, правил та порядку збереження, експлуатації, обслуговування застрахованого майна, правил та технологій виконання робіт у місці знаходження застрахованого майна, інструкцій та технологічних регламентів;

5.3.20. порушення встановлених законом чи іншими нормативними актами норм та вимог протипожежної безпеки, недотримання правил техніки безпеки, невиконання розпоряджень органів державного пожежного нагляду та інших органів нагляду щодо безпеки виробництва та протипожежної безпеки;

5.3.21. недотримання порядку охорони майна, заявленого Страхувальником на момент укладення Договору страхування, залишення Страхувальником майна без догляду;

5.3.22. недостатності або непридатності упаковки майна (товарно-матеріальних цінностей), якщо вони не були належним чином упаковані Страхувальником у відповідності до вимог упакування, невідповідності упакування технічним нормам для даного виду майна або збереження майна без необхідної упаковки;

5.3.23. недотримання Страхувальником правил укладки, складування майна (товарно-матеріальних цінностей), порушення вимог щодо формування укрупнених місць при складуванні (збереженні) такого виду майна, невідповідного розміщення, недоліків при складуванні чи недоцільного способу складування, складування понад норми;

5.3.24. приведення майна (продукції, товару) до непридатного стану в результаті псування або забруднення тари;

5.3.25. недотримання Страхувальником правил експлуатації інженерних систем та невиконання припису компетентних органів (експертів) щодо необхідності зміни/заміни відповідної системи та мережі;

5.3.26. обвалу (раптового руйнування) застрахованого нерухомого майна або нерухомого майна, в межах якого знаходилося застраховане рухоме майно, падіння конструктивних елементів і уламків (частин) застрахованого майна, викликаного його частковою руйнацією або ушкодженням внаслідок ветхості, старіння (зносу) майна або проведення несанкціонованого перебудування;

5.3.27. усідання, розтріскування фундаментів, стін, стель, конструкцій даху, доріг, бордюрів, підпірних стінок чи басейнів, внаслідок знесення або зміщення, усунення чи ослаблення опори;

5.3.28. неготовності до експлуатації нерухомого майна. Нерухоме майно вважається неготовим до експлуатації, якщо не закінчено будівництво або ремонт даху, зовнішніх стін, цілком не закриті віконні та/або дверні прорізи та/або не розібрано будівельне риштування й огороження;

5.3.29. помилок проектувальників, будівельних дефектів, дефектів виготовлення або дефектів (браку) матеріалів (в тому числі тих, що проявилися внаслідок страхового випадку), недороблень конструктивних елементів будівлі у період проведення капітального ремонту будівлі або при перебудові квартири, житлового будинку, будівлі, господарських приміщень;

5.3.30. невиконання Страхувальником негайної (протягом однієї доби) заміни замків у застрахованих приміщеннях, складах та сховищах на рівноцінні, якщо ключі до замків були втрачені;

5.3.31. наявності дефектів майна, що були відомі та приховані Страхувальником в момент укладення Договору страхування;

5.3.32. помилок Страхувальника під час експлуатації, використання, збереження майна;

5.3.33. виконання іспитів, експериментальних, випробувальних або дослідних робіт;

5.3.34. самозапалення або вибуху застрахованих речовин та предметів, небезпечних у відношенні вибуху чи самозапалення (пожежовибухонебезпечних, легкозаймистих та їдких речовин, вибухових пристроїв, вогнепальної зброї) при проведенні вибухових робіт з порушенням норм і правил виконання таких робіт;

5.3.35. використання, збереження чи тимчасового розміщення (в межах місцезнаходження застрахованого майна) вибухонебезпечних предметів, устаткування, обладнання, матеріалів і речовин, що не є невід'ємною частиною інженерних комунікацій застрахованого майна чи виробничого процесу;

5.3.36. проведення зварювальних або інших подібних робіт у місцях, спеціально не призначених для проведення таких робіт, або проведення таких робіт без спеціальних дозволів відповідних служб (органів);

5.3.37. самоспалахування матеріалів, сировини, речовин та предметів, що зберігалися або поводження з ними здійснювалось з порушенням встановлених норм і правил (зокрема, при складському зберіганні зерна, зернових культур, насіння тощо);

5.3.38. дії підземного вогню, підземного спалахування (торф'яники);

5.3.39. пошкодження вогнем не через пожежу, а внаслідок іншого термічного впливу: сушіння, варіння, прасування, копчення, жарки, гарячої обробки тощо; звичайної експлуатації майна, за допомогою якого чи в якому вогонь спеціально створюється і яке спеціально призначене для його розведення, підтримки, поширення, передачі; впливу на майно вогню чи тепла з метою його обробки, переробки чи в інших цілях;

5.3.40. вибухів, які є звичайними складовими виробничого процесу;

5.3.41. удару чи дії блискавки на будь-які електричні мережі чи електричне обладнання, якщо удар блискавки безпосередньо не призвів до термічного чи механічного знищення (загибелі) або пошкодження такого майна;

5.3.42. регулярного та тривалого впливу на застраховане майно газів, пару, променів, рідин, конденсату, заприлості, вологості, осаду, включаючи кіптяву, дим, пил та інші неатмосферні опади та відкладення, вплив водяних, кислотних або інших парів (якщо

збиток настає раптово, це не вважається тривалим впливом);

5.3.43. раптового і несподіваного виділення сажі з печей, що використовуються для обігріву приміщень, а також димоходів або систем осушення будинку, крім випадків виникнення пожежі;

5.3.44. обпалювання або пропалювання палаючим вугіллям, що випало з камінів, печей тощо, цигарками або сигарами, паяльною лампою та аналогічними предметами, або обпалювання, викликаного раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожежі;

5.3.45. дії особливих властивостей чи природних якостей майна, природного зносу, корозії, гниття, окислювання, бродіння, набуття запахів, подряпин, рубцювання, відколювання фарби, лакового покриття, емалі, хімічних змін, внутрішнього псування, втрати якості;

5.3.46. звичайної для даного майна природної втрати, зміни ваги чи обсягу, усушки, утрясання, витікання, висипання, зменшення об'єму у межах норм звичайного зменшення, закінчення гарантійних строків і строків реалізації товару; впливу звичайних коливань температури, дії нормальних погодних умов, які є звичайними для даної пори року, вологості всередині приміщення (пліснява, грибок); нормального осідання нових будівель (споруд);

5.3.47. внутрішнього пошкодження машин, двигунів, обладнання чи устаткування, якщо це не викликано зовнішніми чинниками, передбаченими Правилами та Договором страхування;

5.3.48. припинення подачі комунальних (споживчих) послуг, якщо таке припинення сталося з причини невиконання Страхувальником своїх зобов'язань за договором постачання споживчих послуг та/або припинення дії такого договору;

5.3.49. землетрусу, якщо Страхувальник не доведе, що при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд належним чином були враховані сейсмологічні умови;

5.3.50. зсуву, осідання або іншого руху ґрунту, якщо вони викликані проведенням вибухових і земляних робіт, видобутком або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин, порушенням технологічного процесу будівництва;

5.3.51. пожежі, яка виникла внаслідок землетрусу, виверження вулкану, дії підземного вогню або інших природних катаклізмів та стихійних явищ, якщо ризик «Стихійні явища» не є застрахованим;

5.3.52. пожежі, яка виникла внаслідок горіння лісів, лісопосадок, кущів, очищення земельних ділянок вогнем;

5.3.53. пошкодження тютюновим димом;

5.3.54. дії шару снігу, що був сформований людиною;

5.3.55. несанкціонованого переобладнання газоопалювальної системи, перебудови конструктивних елементів застрахованого нерухомого майна;

5.3.56. забруднення або зараження доквілля, вологості і сухості атмосфери, змінення температури, смогу, стиску, випару, втрати ваги, змінення кольору, структури або запаху, за винятком тих випадків, коли такі втрати або пошкодження були безпосередньо викликані страховим випадком;

5.3.57. зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок власниками земельних ділянок та землекористувачами без спеціального дозволу відповідних державних органів; господарської та іншої діяльності, яка зумовлює забруднення земельної ділянки і ґрунтів понад встановлені гранично допустимі концентрації небезпечних речовин; використання земельної ділянки не за цільовим призначенням; не усунення допущених порушень законодавства; пошкодження і знищення родючого шару ґрунту, об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем; порушення встановленого режиму використання земель; екологічної аварії або катастрофи (під екологічною катастрофою розуміється повне руйнування екологічної рівноваги в

природних системах); техногенного забруднення застрахованої земельної ділянки (під техногенним забрудненням застрахованої земельної ділянки розуміється: радіаційне небезпечне та радіоактивне забруднення землі а також забруднення важкими металами, іншими хімічними елементами тощо); пошкодження або знищення земельної ділянки третьою особою (третьми особами) внаслідок забруднення земельної ділянки радіоактивними і хімічними речовинами, відходами, стічними водами, бактеріально-паразитичними і карантинно-шкідливими організмами, засмічення забороненими рослинами тощо.

5.4. Не відшкодовуються збитки:

5.4.1. в розмірі франшизи, зазначеної в Договорі страхування, в межах якої Страхувальник самостійно несе відповідальність по кожному страховому випадку;

5.4.2. якщо подія, що сталася, не обумовлена у Договорі страхування як страховий ризик (випадок); сталася поза зазначеним у Договорі страхування місцем його дії; сталася до початку дії Договору страхування, але виявлена після початку його дії, а також якщо збиток завдано після закінчення строку дії Договору страхування;

5.4.3. якщо відсутній прямий безпосередній причинно-наслідковий зв'язок між подією, що сталася, та пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого майна;

5.4.4. що сталися у межах будь-якої з незаконно окупованих та/або відчужених територій, в районі проведення будь-якої антитерористичної операції, а також збитки, що виникли поза районом антитерористичної операції, однак прямо чи опосередковано пов'язані з її проведенням;

5.4.5. що сталися після зміни страхового ризику, без попереднього письмового узгодження зі Страховиком та укладання, за необхідності, відповідних додаткових угод до Договору страхування, сплати додаткового страхового платежу та оформлення належним чином документів згідно з законодавством;

5.4.6. нанесені перервою в виробничій чи комерційній діяльності Страхувальника;

5.4.7. якщо сталося пошкодження водою (внаслідок паводку, затоплення, підтоплення) майна, яке зберігалось в підвальних або інших приміщеннях для зберігання на відстані менш 20 см від поверхні полу;

5.4.8. від пошкодження талою, дощовою водою, що сталося внаслідок проникнення в застраховані приміщення дощу, снігу, граду через незачинені вікна, двері, не відремонтовану покрівлю (протікання покрівлі) або інші отвори в будинках, отвори, зроблені спеціально або які виникли внаслідок ветхості або будівельних дефектів;

5.4.9. від затоплення внаслідок стихійних явищ, викликаного недостатньою пропускнуою здатністю каналізаційних (внутрішніх і зовнішніх) систем, якщо зобов'язання щодо забезпечення цієї пропускнуої здатності несе Страхувальник (Вигодонабувач).

5.5. Не підлягають відшкодуванню непрямі витрати та збитки:

5.5.1. від простою, затримки, несвоечасної доставки, а також втрата доходу або недоотримання прибутку через перерву у виробництві, викликану страховим випадком;

5.5.2. втрата води, пара, електроенергії, тепла тощо;

5.5.3. що виникли внаслідок неплатоспроможності Страхувальника;

5.5.4. штрафи, накладені на Страхувальника органами виконавчої влади;

5.5.5. моральна шкода та компенсація упущеної вигоди.

5.6. Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, перераховані в розділі 5 цих Правил, можуть бути предметом Договору страхування за умови, якщо страховий захист за ними передбачений Договором страхування та якщо вони не суперечать закону.

5.7. Договором страхування можуть бути передбачені також інші виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, якщо вони не суперечать закону.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

6.1. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

6.2. Розмір страхової суми визначається за взаємною згодою між Страховиком і Страхувальником на дату укладання Договору страхування. Відповідальність за правильність розрахунку страхової суми несе Страхувальник.

6.3. Основою визначення страхової суми є вартість майна, яка може встановлюватися за одним з наведених варіантів оцінки вартості:

6.3.1. **Страхова вартість майна** - це дійсна (реальна) вартість застрахованого майна, в обсязі якої майну може бути завдано шкоди та за яку можливе відчуження майна на дату встановлення такої вартості за договором, укладеним між покупцем та продавцем.

Страхова вартість майна визначається:

6.3.1.1. *для будівель та споруд* - в розмірі проектної вартості будівництва, цілком аналогічної за своїми проектними характеристиками та якості будівельних матеріалів будівлі або споруди, за вирахуванням зносу;

6.3.1.2. *для приміщень* - у розмірі вартості приміщення, аналогічного застрахованому за призначенням, площею, плануванням, зносом та фізичним станом, розміщеному в цій місцевості (населеному пункті, районі населеного пункту);

6.3.1.3. *для оздоблення будівель, споруд, приміщень* - у розмірі витрат, необхідних для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів) за обсягом та якістю, що відповідає застрахованому оздобленню, за вирахуванням зносу. Якщо вартість нерухомого майна (будівлі, споруди, приміщення) визначена сукупно з конструктивними елементами, оздобленням та обладнанням, вважається, що вартість оздоблення та обладнання окремо становить половину (50%) загальної вартості майна, якщо інше не передбачено Договором страхування;

6.3.1.4. *для машин та обладнання* - у розмірі витрат, що необхідні для придбання цілком аналогічних за призначенням та експлуатаційно-технічними характеристиками нових машин та обладнання (включаючи витрати на перевезення, монтаж, оплату митних платежів та зборів, інші обов'язкові платежі), за вирахуванням зносу;

6.3.1.5. *для меблів, офісного обладнання, інвентарю, предметів інтер'єру, комп'ютерного обладнання та оргтехніки, електронної та побутової техніки, особистих речей* - у розмірі вартості придбання аналогічних нових предметів, за вирахуванням зносу;

6.3.1.6. *для товарних і матеріальних цінностей:*

- виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва) - виходячи з сукупних витрат на їх повторне виробництво, включаючи витрати на придбання сировини, напівфабрикатів та транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні платежі та збори), але не вище їх продажної ціни;

- придбаних Страхувальником для наступного продажу, для сировини та матеріалів, закуплених Страхувальником - у розмірі вартості придбання аналогічних товарів, включаючи транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні платежі та збори);

- у випадку, якщо товар вже проданий (готовий або незавершений) - у розмірі ринкової вартості за вирахуванням не зроблених витрат на упакування та транспортування;

6.3.1.7. *для цінних паперів* - у розмірі витрат на їх перевипуск та друкування;

6.3.1.8. *для інших груп майна*, які можуть бути застрахованими на особливих умовах, – згідно з умовами, викладеними в Договорі страхування.

6.3.2. **Бухгалтерська вартість майна** - це вартість придбання майна, повністю аналогічного тому, що застраховане, за вирахуванням зносу, визначеного згідно бухгалтерських документів (залишкова вартість).

6.3.3. **Оціночна вартість майна** – вартість майна, визначена на підставі висновку експертної оцінки.

6.3.4. **Заявлена вартість майна** – вартість майна, визначена на підставі заяви Страхувальника.

6.4. Майно може бути застраховано:

6.4.1. на повну страхову вартість майна. При цьому страхова сума повинна дорівнювати страховій вартості майна за цінами і тарифами, що діють на дату укладання Договору страхування;

6.4.2. на частину страхової вартості майна (пропорційне страхування). При цьому страхова сума повинна становити не менше 50% страхової вартості майна на дату укладання Договору страхування, якщо інше не обумовлено Договором страхування. При настанні страхового випадку Страховик здійснює виплату страхового відшкодування пропорційно співвідношенню страхової суми до страхової вартості майна на дату укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо майно прийняте на страхування на частину страхової вартості, то всі одиниці майна вважаються застрахованими у тій самій частині.

6.5. Якщо протягом дії Договору страхування страхова вартість майна збільшиться більше ніж на передбачений Договором страхування відсоток по відношенню до вартості майна на дату укладання Договору страхування, то Страхувальник зобов'язаний відповідно збільшити страхову суму з доплатою страхового платежу. Якщо Страхувальник не здійснить доплату страхового платежу з метою збільшення страхової суми, то у разі настання страхового випадку Страховик має право здійснити виплату страхового відшкодування пропорційно співвідношенню страхової суми до страхової вартості майна на дату настання страхового випадку, з урахуванням інших умов Договору страхування.

6.6. Якщо при укладенні Договору страхування встановлено страхову суму більшу, ніж страхова вартість майна, Договір страхування діє в тій частині страхової суми, що не перевищує страхову вартість майна.

6.7. Страхова сума в Договорі страхування може бути встановлена за кожною окремою одиницею майна або за сукупністю одиниць майна, – якщо така сукупність об'єднана неподільним технологічним та/або виробничим процесом (майновий комплекс) або складає однорідну групу предметів, речей, продукції, товару тощо (група майна). В Договорі страхування також можуть бути встановлені ліміти відповідальності Страховика за окремими страховими випадками та за групами застрахованих витрат - граничний розмір страхового відшкодування в межах страхової суми, яке Страховик виплачує у разі настання страхового випадку та за групою застрахованих витрат.

6.8. Вартість майна може визначатися на основі:

- бухгалтерських документів;
- договорів купівлі-продажу, оренди, лізингу чи інших договорів, угод або контрактів;
- чеків, квитанцій та інших платіжних документів;
- актів оцінки, що складені спеціалізованою оціночною фірмою чи експертом (оцінювачем), який має відповідну ліцензію (дозвіл), або уповноваженим представником Страховика;
- інформації, що міститься на спеціалізованих інтернет-ресурсах, за ціною продажу аналогічного майна.

6.9. В Договорі страхування може бути встановлена агрегатна або неагрегатна страхова сума.

6.10. У випадку встановлення агрегатної страхової суми, за згодою Страхувальника та Страховика після виплати страхового відшкодування її розмір може бути відновлено до початкового розміру шляхом підписання додаткової угоди до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу, визначеного з урахуванням

страхового тарифу, встановленого у відповідному періоді страхування. Якщо інше не передбачено Договором страхування, у разі, якщо страхова сума не буде відновлена, всі наступні виплати страхового відшкодування здійснюватимуться пропорційно співвідношенню зменшеної страхової суми до страхової суми на дату укладання Договору страхування, що враховується у страховому акті при розрахунку наступних страхових відшкодувань.

6.11. Договір страхування може укладатися на умові «До першого страхового випадку». Перший страховий випадок - це факт звернення Страхувальника до Страховика з Заявою про виплату страхового відшкодування за подією, що згідно з умовами Договору страхування визнана як страховий випадок. Після здійснення Страховиком виплати страхового відшкодування по першому страховому випадку, Договір вважається таким, що закінчив свою дію.

6.12. Договір страхування укладається за умови власної участі Страхувальника у відшкодуванні збитків шляхом встановлення у Договорі страхування безумовної або умовної франшизи, розрахованої відносно розміру страхової суми:

6.12.1. при встановленні в Договорі страхування безумовної франшизи з суми страхового відшкодування, що підлягає виплаті за цим Договором страхування, за кожним страховим випадком вираховується сума безумовної франшизи;

6.12.2. при встановленні в Договорі страхування умовної франшизи завдані внаслідок настання страхового випадку збитки не відшкодовуються, якщо їхній розмір менший за встановлену суму умовної франшизи і відшкодовуються у повному обсязі, якщо їхній розмір більше ніж величина умовної франшизи.

6.13. Франшиза може встановлюватися:

6.13.1. у відсотках від страхової суми; у відсотках від розміру збитку; в зафіксованому грошовому розмірі; у одиницях вимірювання часу;

6.13.2. за окремою групою майна; по кожній одиниці майна; за кожним страховим ризиком; за кожним видом страхових випадків; інша, передбачена Договором страхування.

6.14. При часовій франшизі страхове відшкодування не виплачується, якщо обумовлена Договором страхування подія сталася до певного строку, вказаного у Договорі страхування, або якщо дія обставин, передбачених Договором страхування, не закінчилася до визначеного Договором страхування моменту тощо.

6.15. Договором страхування може бути передбачена франшиза, розмір якої змінюється в залежності від кількості страхових випадків, що сталися протягом строку дії Договору страхування.

6.16. В окремих випадках за домовленістю між Страхувальником та Страховиком Договір страхування може бути укладено без встановлення франшизи.

7. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ

7.1. **Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія)** – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

7.2. **Страховий тариф** - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

7.3. Страховий платіж розраховується Страховиком на підставі базових річних страхових тарифів, що наведені у Додатку №1 до даних Правил, з застосуванням відповідних коригувальних коефіцієнтів до них за кожним страховим ризиком окремо.

7.4. Загальний страховий платіж за Договором страхування визначається як сума страхових платежів за кожним страховим ризиком.

7.5. Розмір страхового платежу залежить від переліку страхових ризиків, розміру франшизи, строку дії Договору страхування, місця дії Договору страхування та інших чинників залежно від конкретних умов страхування, а також з урахуванням виду,

технічного стану, строку експлуатації майна, виду діяльності Страхувальника, наявності систем безпеки, пристроїв протипожежної сигналізації та інших суттєвих в кожному конкретному випадку чинників, що впливають на ймовірність настання страхових випадків.

7.6. Страховий платіж сплачується одноразово у строк, визначений умовами Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.7. Страховий платіж сплачується Страхувальником у безготівковій формі. Днем сплати Страхувальником страхового платежу Страховикові є день зарахування повної суми відповідного страхового платежу на поточний рахунок Страховика, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

7.8. Якщо Договором страхування передбачено оплату страхового платежу частинами (за відповідний період страхування), то Страхувальник сплачує страховий платіж за перший період страхування за Договором страхування в момент укладання Договору страхування, якщо інше не обумовлено Договором страхування. За наступні періоди страхування за Договором страхування страховий платіж сплачується Страхувальником на підставі Договору страхування без додаткової вимоги Страховика не пізніше кінцевого строку сплати страхового платежу, зазначеного в Договорі страхування.

7.8.1. У разі, якщо черговий страховий платіж за відповідний період страхування на рахунок Страховика не надійшов до встановленого в Договорі страхування строку його сплати або надійшов не в повному обсязі, то дія страхового покриття за Договором страхування припиняється та будь-які події, що сталися (зафіксовано) з моменту, коли страховий платіж мав бути сплачений, не визнаються страховими випадками у будь-якому разі, і виплата страхового відшкодування за ними не здійснюється.

7.8.2. Після внесення Страхувальником чергового страхового платежу, що не був своєчасно сплачений, дія Договору страхування відновлюється з 00 год. 00 хв. дати, наступної за датою надходження чергового страхового платежу в повному обсязі на поточний рахунок Страховика. При цьому кінцева дата дії відповідного періоду страхування не змінюється і перерахунок страхових платежів за ним не здійснюється.

7.8.3. Якщо Договором страхування передбачено періоди страхування, та на момент виплати страхового відшкодування страховий платіж сплачено не за всі періоди страхування до кінця дії Договору страхування, Страхувальник до виплати страхового відшкодування сплачує страхові платежі за періоди страхування, що залишилися до кінця дії Договору страхування (незалежно від того, чи настав строк сплати таких платежів).

7.9. Страхувальник згідно з укладеним Договором страхування має право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законодавством України.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Договір страхування укладається на підставі письмової заяви Страхувальника за формою, що встановлена Страховиком, або Страхувальник іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

8.2. Письмова заява на страхування повинна містити:

- відомості про Страхувальника;
- відомості про Вигодонабувача;
- відомості про майно, яке приймається на страхування;
- відомості про територію (місце) дії Договору страхування;
- умови страхування: вартість майна, розмір страхової суми, перелік страхових ризиків, строк, на який буде укладатись Договір страхування, порядок сплати страхового платежу тощо;

- інформацію про інші чинні договори страхування щодо цього предмету Договору страхування;

- іншу інформацію про всі відомі Страхувальнику обставини, які можуть мати істотне значення для оцінки страхового ризику або інші необхідні відомості на вимогу Страховика.

8.3. Подання заяви на страхування не зобов'язує ні Страхувальника, ні Страховика укласти Договір страхування.

8.4. Страховик має право відмовитися від прийняття ризику на страхування без пояснення причин.

8.5. Разом із заявою на страхування Страхувальник надає Страховику документи, які:

- підтверджують вартість майна;
- підтверджують наявність майнового інтересу по відношенню до майна, що підлягає страхуванню (документи, що підтверджують право власності на майно, право користування чи розпорядження майном);
- визначають перелік майна, що підлягає страхуванню.

8.6. При необхідності Страховик також має право запросити у Страхувальника інші документи, що необхідні Страховику для визначення страхового ризику та розміру можливих збитків. Конкретний перелік документів, що подаються Страхувальником разом із заявою на страхування, визначається Страховиком.

8.7. При укладенні Договору страхування може проводитись огляд (експертиза) майна, що вказується в Договорі страхування, за вимогою та за рахунок Страховика та/або Страхувальника.

8.8. Відповідальність за достовірність та повноту інформації (документації), наданої Страхувальником Страховику при укладенні Договору страхування, несе Страхувальник.

8.9. Після укладення Договору страхування письмова заява на страхування та надані Страхувальником документи становлять невід'ємну його частину.

8.10. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

8.11. При укладенні Договору страхування Сторони гарантують, що їхні представники, які підписали Договір страхування, належним чином уповноважені на укладення Договору страхування, та документи, що підтверджують їх повноваження, належним чином видані, та на момент підписання Договору страхування не були змінені та відкликані.

8.12. Зміни та доповнення до Договору страхування, за винятком тих, які відбуваються автоматично відповідно до умов Договору страхування, вносяться за взаємною письмовою згодою Сторін, оформлюються у вигляді додаткових угод до Договору страхування, які з моменту підписання стають його невід'ємними частинами.

8.13. При укладенні Договору страхування Страховик та Страхувальник можуть домовитися про таке:

- 8.13.1. конкретизувати окремі положення цих Правил страхування;
- 8.13.2. доповнити Договір страхування умовами, які не врегульовані цими Правилами страхування, якщо такі доповнення не суперечать законодавству України;
- 8.13.3. у разі виявлення розбіжностей між положеннями Договору страхування та положеннями цих Правил страхування або інформацією, зазначеною у Заяві на страхування, застосовуються умови, визначені Договором страхування.

8.14. Договір страхування вважається недійсним з часу його укладання у випадках, передбачених цивільним законодавством України. Крім того, відповідно до Закону України «Про страхування», Договір страхування визнається недійсним, якщо він укладений після настання страхового випадку.

9. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою Сторін від одного до дванадцяти місяців, якщо інше не передбачено Договором страхування.

9.2. В межах строку дії Договору страхування можуть встановлюватися періоди страхування - зазначені в Договорі страхування проміжки часу, протягом яких може виникнути подія, що дає Страхувальнику підстави для отримання страхового відшкодування за Договором страхування, за умови сплати Страхувальником страхових платежів та виконання інших умов Договору страхування.

9.3. Строк дії періоду страхування починається з дати, вказаної в Договорі страхування як дата початку дії періоду страхування, але не раніше 00:00 год. дати, наступної за датою надходження страхового платежу за цей період страхування на поточний рахунок Страховика, та закінчує свою дію о 24:00 год. дати, вказаної в Договорі страхування як дата закінчення періоду страхування за Договором страхування, якщо інший порядок початку та закінчення дії періоду страхування не передбачений умовами Договору страхування.

9.4. Обов'язок Страховика за Договором страхування щодо виплати страхового відшкодування в результаті настання випадків, що відбулися протягом дії періоду страхування (страхове покриття), виникають після надходження страхового платежу за цей період страхування на поточний рахунок Страховика, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

9.5. Дія Договору страхування, укладеному на умовах цих Правил, поширюється на територію України, за виключенням зон воєнних дій, конфліктів та прирівняних до них, а також окупованих та/або незаконно відчужених територій, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

9.6. Рухоме майно вважається застрахованим тільки в тих приміщеннях, які вказані в Договорі страхування (місце страхування).

9.7. Якщо застраховане рухоме майно вилучається з вказаного в Договорі страхування місця страхування без письмового повідомлення про це Страховика, страховий захист щодо цього рухомого майна припиняється. Повернення пошкодженого за межами місця страхування застрахованого рухомого майна на вказане місце страхування не є підставою для виплати Страховиком страхового відшкодування, якщо таке вилучення та повернення майна не було письмово погоджено зі Страховиком.

9.8. У випадку зміни місця страхування рухомого майна, Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити про це Страховика за 3 (три) робочі дні до моменту зміни, а Страховик зобов'язаний протягом 3 (трьох) робочих днів з моменту отримання письмового повідомлення або внести зміни до Договору страхування шляхом укладення додаткової угоди до нього, або припинити дію Договору страхування.

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страхувальник має право:

10.1.1. ознайомитися з цими Правилами та умовами страхування;

10.1.2. при настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в порядку та в строк, передбачений Договором страхування;

10.1.3. призначати Вигодонабувача для отримання страхового відшкодування, а також замінювати його до настання страхового випадку, письмово повідомивши про цей намір Страховика.

10.1.3.1. За згодою Сторін Договору страхування обов'язки Страхувальника, зазначені в пункті 10.2. цих Правил страхування та/або в Договорі страхування, можуть бути поширені на призначених в Договорі страхування Вигодонабувачів, крім обов'язку сплати страхових платежів, за умови ознайомлення таких Вигодонабувачів із умовами

Договору страхування. За таких умов, виконання або не виконання Вигодонабувачем таких обов'язків, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі обов'язки виконав або не виконав Страхувальник.

10.1.3.2. За згодою Сторін Договору страхування в ньому може бути передбачено, що Вигодонабувач може з метою отримання страхового відшкодування за власною ініціативою вчиняти будь-які дії, які повинен чи має право вчиняти Страхувальник за Договором страхування. За таких умов, вчинення або не вчинення Вигодонабувачем таких дій, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі дії вчинив або не вчинив Страхувальник.

10.1.3.3. Укладання Договору страхування на користь Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за Договором страхування.

10.1.4. отримати дублікат Договору страхування у разі втрати оригіналу. Страховик видає дублікат Договору страхування протягом 5-ти (п'яти) робочих днів з дати отримання від Страхувальника письмової заяви про видачу дублікату Договору страхування. Видача копії чи дублікату Договору страхування не впливає на чинність Договору страхування. З моменту видачі дублікату втрачений екземпляр Договору страхування (оригінал) вважається недійсним;

10.1.5. змінити умови Договору страхування за згодою Сторін згідно з розділом 16 цих Правил;

10.1.6. достроково припинити дію Договору страхування у випадках, передбачених цими Правилами, Договором страхування або законом;

10.1.7. оскаржити розмір сплаченого Страховиком страхового відшкодування або відмову у виплаті страхового відшкодування в порядку, передбаченому законодавством України.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

10.2.1. своєчасно та в повному обсязі сплачувати страхові платежі відповідно до умов Договору страхування;

10.2.2. при укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні Договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

10.2.3. ставитися до застрахованого майна так, ніби воно не є застрахованим, вживати всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

10.2.4. при укладенні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі письмово інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику:

- за 3 (три) робочі дні (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) до зміни обставин, що впливають на оцінку страхового ризику, якщо зміна таких обставин залежить від Страхувальника;

- протягом 3 (трьох) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з моменту зміни обставин, що впливають на оцінку страхового ризику, якщо Страхувальник не може вплинути на такі обставини та дізнається про них лише після їх настання, та, за необхідності, укласти додаткову угоду до Договору страхування та здійснити доплату страхового платежу у випадку збільшення страхового ризику.

10.2.4.1. Якщо Страхувальник не повідомить Страховика про зміну страхового ризику або не сплатить (сплатить у неповному обсязі) додатковий страховий платіж за збільшення страхового ризику протягом строку, встановленого в додатковій угоді, то при настанні страхового випадку внаслідок обставин, які вплинули на збільшення страхового ризику, або при збільшенні розміру збитку внаслідок обставин, що вплинули на збільшення страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування за цим випадком або зменшити розмір страхового відшкодування на 50 %, якщо інший відсоток не обумовлений Договором страхування.

10.2.4.2. Обставинами, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику є наступні відомості:

- наявність договорів страхування з іншими страховиками щодо того самого предмету Договору страхування;
- кількість одиниць майна, ідентифікаційні ознаки майна, його інвентарний номер або позначка (літера) на плані ділянки (кресленні);
- адреса місцезнаходження майна;
- технічні характеристики майна (кількість поверхів, поверх розташування, площа приміщень, матеріал стін, даху, перекриття), повний перелік рухомого майна, його кількість, вага, об'єм тощо;
- страхова вартість майна;
- цільове призначення майна;
- зміна власника, передача майна в оренду/суборенду чи заставу;
- знесення, перебудова чи переустаткування будівель;
- характеристика оточуючого середовища, місцеві географічні умови;
- спосіб розміщення, вид упаковки рухомого майна;
- засоби захисту та охорони майна;
- наявність протипожежних систем та засобів захисту від пожежі, власної пожежної дружини (команди) або відстань до найближчої частини пожежної охорони;
- технічні характеристики систем водо-тепло-газо-електро постачання;
- проведення будівельно-монтажних робіт, переобладнання чи перепланування нерухомості, яка є застрахованою чи застраховане майно знаходиться в такій нерухомості;
- звільнення на строк більший, ніж обумовлено Договором страхування, застрахованих споруд, будівель та приміщень або споруд, будівель та приміщень, в яких знаходиться застраховане майно;
- звільнення на строк більший, ніж обумовлено Договором страхування, споруд, будівель та приміщень, які безпосередньо (зверху, знизу, збоку) примикають до застрахованих споруд, будівель та приміщень або до споруд, будівель та приміщень, в яких знаходиться застраховане майно;
- відомі Страхувальнику небезпечні властивості речовин та матеріалів, що використовуються, небезпечні виробничі процеси та операції, небезпечне обладнання;
- зміна чинників, які мають істотне значення для оцінки страхового ризику, зокрема: складу майна, перепрофілювання майна, цін на майно тощо;
- відомі Страхувальнику дефекти матеріалів і конструкцій;
- факти страхових випадків, причиною яких були події, аналогічні ризикам, щодо яких укладений Договір страхування;
- будь-яка зміна відомостей, що надані Страхувальником в заяві на страхування та/або Договорі страхування;
- інші відомості/обставини, передбачені Договором страхування.

10.2.5. повідомити Страховика та (за необхідності) відповідні компетентні органи про настання страхового випадку в строк, передбачений Договором страхування;

10.2.6. у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, діяти згідно з розділом 11 цих Правил та надати документи, передбачені розділом 12 цих Правил;

10.2.7. при укладенні Договору страхування з періодами страхування, якщо на момент здійснення страхової виплати страховий платіж оплачено не за всі періоди страхування до кінця дії Договору страхування, - сплатити страхові платежі за періоди страхування, що залишилися до кінця дії Договору страхування (незалежно від того, чи настав строк сплати таких платежів);

10.2.8. надавати Страховику (його представнику) всю необхідну допомогу для встановлення причин настання страхового випадку та надавати необхідні повні відповіді на його питання, а також, при необхідності та на вимогу Страховика, забезпечити *Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (нова редакція) від 25 «12» серпня 2019 року*

безперешкодний доступ Страховика (його представника) до пошкодженого внаслідок страхового випадку майна, до документації, яка безпосередньо пов'язана з Договором страхування або страховим випадком, та документів, які мають значення і відношення для визначення обставин, характеру та розміру завданого збитку чи настання страхового випадку;

10.2.9. залучити Страховика до участі судовому провадженні у справі про відшкодування збитків та витрат по страховому випадку;

10.2.10. до отримання страхового відшкодування передати Страховику всі документи і докази, які він має, повідомити про всі суттєві обставини і виконати інші дії, необхідні для реалізації Страховиком права вимоги до особи, винної у настанні страхового випадку, в порядку регресу (суброгації) ;

10.2.11. усувати протягом узгодженого зі Страховиком строку обставини, які помітно підвищують страховий ризик, про необхідність усунення яких Страховик письмово сповіщає Страхувальника;

10.2.12. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню застрахованого майна, використовувати це майно тільки за прямим призначенням, а також дотримуватися правил пожежної безпеки, правил техніки безпеки, правил поведінки з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами та інших відповідних правил, що стосуються безпеки життєдіяльності та які встановлені законом;

10.2.13. в обумовлені Договором страхування строки повернути Страховику одержане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на страхове відшкодування відповідно до умов Договору страхування;

10.2.14. у випадку, якщо Страхувальнику після виплати страхового відшкодування було повернено застраховане майно, яким незаконно заволоділи, в обумовлені Договором страхування строки повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину) або передати Страховику за його згодою це майно;

10.2.15. виконувати вказівки, розпорядження і рекомендації Страховика або його уповноважених представників при настанні страхового випадку;

10.2.16. дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах із Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам;

10.2.17. на виконання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» надати Страховику інформацію і документи, необхідні для здійснення ідентифікації Страхувальника.

10.2.18. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування, цими Правилами та законодавством.

10.3. Страховик має право:

10.3.1. перевіряти інформацію, яка надана Страхувальником при укладенні Договору страхування, а також виконання Страхувальником обов'язків, передбачених Договором страхування;

10.3.2. проводити огляд застрахованого майна протягом строку дії Договору страхування;

10.3.3. у разі необхідності робити запити про відомості, що пов'язані із страховим випадком, до компетентних органів, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку;

10.3.4. самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку, перевіряти всі представлені йому документи;

10.3.5. при настанні події, що має ознаки страхового випадку, брати участь у збереженні і рятуванні застрахованого майна, давати обов'язкові для виконання інструкції Страхувальнику, спрямовані на зменшення розмірів заподіяної шкоди. При цьому такі дії

не розглядаються як визнання Страховиком події страховим випадком;

10.3.6. у разі отримання інформації про обставини, що стали причиною збільшення страхового ризику, вимагати від Страхувальника зміни умов Договору страхування та сплати Страхувальником додаткового страхового платежу. Невиконання Страхувальником цієї умови надає право Страховикові при настанні страхових випадків діяти у відповідності до умов п.10.2.4.1. цих Правил;

10.3.7. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених Розділом 5 цих Правил та Договором страхування;

10.3.8. відстрочити виплату страхового відшкодування у випадках, передбачених в п.14.5. цих Правил на строк, визначений в п. 14.5 цих Правил;

10.3.9. достроково припинити дію Договору страхування у випадках, передбачених цими Правилами, Договором страхування або законом;

10.3.10. в межах виплаченого Страховиком страхового відшкодування скористатися правом вимоги (регресу, суброгації) до особи, винної у настанні страхового випадку;

10.3.11. змінити умови Договору страхування за згодою Сторін згідно з розділом 16 цих Правил;

10.3.12. брати участь при розгляданні справ від імені Страхувальника та за його дорученням у судових органах, органах дізнання та досудового слідства тощо.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

10.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання події, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;

10.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк;

10.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

10.4.5. за заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, переукласти з ним Договір страхування;

10.4.6. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

10.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика та Страхувальника, якщо вони не суперечать закону.

10.6. Сторони Договору страхування зобов'язані своєчасно повідомляти одна одну про зміну місцезнаходження, організаційно-правової форми, банківських реквізитів та про інші зміни, що можуть вплинути на виконання ними своїх зобов'язань згідно з Договором страхування, але в будь-якому разі не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати, коли сталися такі зміни, та повідомити нові реквізити.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний:

11.1.1. діяти відповідно до норм законодавства у місці настання страхового випадку, що регулюють порядок дій при настанні надзвичайних ситуацій та відповідають обставинам страхового випадку;

11.1.2. вжити всіх можливих та доцільних заходів для рятування застрахованого майна, запобігання подальшого пошкодження такого майна, зменшення розміру збитків та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, в тому числі - забезпечити охорону майна після настання страхового випадку;

11.1.3. негайно, з місця події (але не пізніше 24-х годин з моменту, коли Страхувальнику стало відомо або повинно було стати відомо про її настання), заявити про її настання відповідним компетентним органам (органам Міністерства внутрішніх справ, органам Державного пожежного нагляду, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, аварійній службі газу, експлуатаційним організаціям, місцевій адміністрації, іншим компетентним організаціям та уповноваженим державним установам у місці настання страхового випадку, до компетенції яких належить ліквідація наслідків аналогічних подій та розслідування причин їх виникнення), дочекатися прибуття їхніх представників та отримати офіційні документи (протокол, акт, довідку), які підтверджують факт настання, місце, час та інші обставини страхового випадку. У разі неприбуття представників відповідних органів на місце події, звернутись до територіального відділення органу, якому сповіщалося про подію, для отримання довідки, що підтверджує факт і час звернення;

11.1.4. негайно, з місця події (але не пізніше 24-х годин з моменту, коли Страхувальнику стало відомо або повинно було стати відомо про її настання), повідомити про таку подію Страховика за телефоном, зазначеним у Договорі страхування. Виконувати всі вказівки Страховика щодо подальших дій;

11.1.5. протягом 3-х (трьох) робочих днів з дати настання події (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) повідомити про її настання Страховика шляхом надання письмової Заяви про подію за встановленою Страховиком формою. Повідомлення повинно містити повну інформацію про обставини події (дата, час, місце, характер нанесеного збитку та його очікуваний розмір, прізвища і адреси ймовірних винуватців і свідків). У разі неможливості зробити таке повідомлення Страхувальником, повідомити Страховика про настання події може представник Страхувальника, Вигодонабувач. Якщо з поважних причин Страхувальник (представник Страхувальника, Вигодонабувач) не міг повідомити Страховика про настання страхового випадку у встановлений строк, він повинен підтвердити це документально та подати таке письмове повідомлення протягом 2-х (двох) робочих днів з дати усунення таких причин;

11.1.6. незалежно від повідомлення про настання страхового випадку, негайно (але не пізніше 2-х (двох) робочих днів з моменту, коли Страхувальнику стало відомо або повинно було стати відомо про це), письмово повідомити Страховика про судові справи, подані позови, порушення кримінального провадження, проведення компетентними органами, слідчими органами чи органами дізнання досудового розслідування, накладення штрафів тощо що пов'язані з настанням страхового випадку;

11.1.7. самостійно вжити всіх можливих заходів для відповідного документального оформлення страхового випадку та завданих збитків: створення комісії з розслідування страхового випадку, складання відповідного акту з описом причин та обставин випадку, наявних пошкоджень та наслідків, зазначенням ймовірного розміру збитків, відомостей про стан майна на момент настання страхового випадку, стан замків, пломб, упакування, тощо, а також, за умови технічної можливості, - здійснити фото- чи відеозйомку пошкодженого майна, місця настання страхового випадку та його наслідків;

11.1.8. протягом погоджених в Договорі страхування строків зберігати пошкоджене застраховане майно, а також оточуючі речі та предмети у тому стані, в якому вони опинилися одразу після настання страхового випадку, для їх огляду аварійним комісаром, незалежним експертом чи представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого майна, оточуючих предметів здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, а також виходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків, з попереднім повідомленням Страховика про таку зміну у будь-який спосіб;

11.1.9. надати Страховику можливість провести розслідування причин та розміру збитків, взяти участь в заходах щодо зменшення збитку та рятуванню застрахованого майна;

11.1.10. узгодити із Страховиком місце та час огляду майна аварійним комісаром, незалежним експертом чи представником Страховика, забезпечити можливість безперешкодного огляду пошкодженого майна, місця настання страхового випадку, а також надати представнику Страховика можливість участі в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин настання події і визначення розміру збитку;

11.1.11. узгодити із Страховиком порядок визначення розміру збитку, здійснення відновлювального ремонту та не розпочинати відновлювальний ремонт застрахованого майна без огляду Страховика (його представника) та/або надання письмового погодження Страховика на проведення відновлювальних робіт;

11.1.12. на вимогу Страховика надати йому в письмовій формі всю інформацію, яка знаходиться в розпорядженні Страхувальника та необхідна для визначення причин та розміру завданих в результаті події збитків;

11.1.13. сприяти Страховику в розгляді судової справи про відшкодування збитків по страховому випадку та інших судових справах, що стосуються страхового випадку;

11.1.14. повідомити Страховика про третіх осіб, винних у завданні збитків. Страхувальник не повинен відмовлятися від права вимоги до третіх осіб, винних у завданні збитків, і не повинен створювати передумов, через які здійснення пред'явленого Страховиком права вимоги до винних третіх осіб стане неможливим;

11.1.15. надати Страховику необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування документи згідно з розділом 12 даних Правил, відповідно до характеру події.

11.2. Якщо Страхувальник з поважних причин не мав можливості виконати дії, зазначені в п.п.11.1.3, 11.1.4., 11.1.5. цих Правил, він повинен довести це та підтвердити документально.

11.3. Надання Страхувальнику інструкцій з боку Страховика або його представника у зв'язку з настанням події, а також вжиття Страхувальником заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитку не є підставою для визнання цієї події страховим випадком.

11.4. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника при настанні страхового випадку.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

12.1. Для отримання страхового відшкодування Страхувальник надає Страховику наступні документи:

12.1.1. письмову Заяву про настання події, що має ознаки страхового випадку, за формою, встановленою Страховиком;

12.1.2. письмову Заяву про виплату страхового відшкодування за встановленою Страховиком формою;

12.1.3. оригінал Договору страхування (страхового свідоцтва, страхового полісу) (примірник Страхувальника);

12.1.4. документ, що посвідчує особу, яка одержує страхове відшкодування;

12.1.5. документи, що підтверджують наявність майнового інтересу у Страхувальника (Вигодонабувача) щодо застрахованого майна, а саме документи, які засвідчують право власності (користування, розпорядження) застрахованим майном: свідоцтво про право власності, договір купівлі-продажу, оренди, дарування тощо;

12.1.6. документи компетентних органів, до яких Страхувальник звернувся відповідно до законодавства України (довідки, протоколи, акти тощо), що підтверджують факт, обставини та причини настання події, що призвела до завдання збитку. Залежно від характеру настання події та її обставин такими документами можуть бути:

12.1.6.1. при завданні збитків в результаті *пожежі* – акт про пожежу, висновок органів Державного пожежного нагляду про пожежу із зазначенням причини її виникнення;

12.1.6.2. при завданні збитків в результаті *вибуху*:

а) акти або довідки державних органів, що здійснюють нагляд за умовами експлуатації силових агрегатів (газопровідних мереж), про причини завдання збитку із зазначенням технічних дефектів, порушень норм експлуатації й винних осіб, або акт (висновок) незалежної експертизи;

б) довідка житлово-експлуатаційного управління (або інших компетентних організацій), якщо будинок житловий;

в) акт огляду, складений житлово-експлуатаційним управлінням, про вибух застрахованого майна та розмір збитків, завданих вибухом;

12.1.6.3. при завданні збитків в результаті *стихійних явищ*, а також *удару блискавки* – довідка з Українського гідрометеорологічного центру або Державної служби України з надзвичайних ситуацій із описом природних подій (на дату настання події в районі події), що стали причиною пошкодження та/або знищення застрахованого майна (у випадку бурі, урагану, шторму у довідці повинні бути зазначені відомості про середню швидкість вітру);

12.1.7. у всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь органи Міністерства внутрішніх справ, прокуратури й інші правоохоронні органи:

а) копію заяви або повідомлення Страхувальника про кримінальне правопорушення до органу державної влади, уповноваженого розпочати досудове розслідування;

б) документ, що підтверджує прийняття та реєстрацію органом державної влади, уповноваженим розпочати досудове розслідування, заяви або повідомлення Страхувальника про кримінальне правопорушення;

в) документ, що підтверджує внесення органом державної влади, уповноваженим розпочати досудове розслідування, відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань за ознаками відповідного кримінального правопорушення (злочину), передбаченого законом України про кримінальну відповідальність, із зазначенням попередньої правової кваліфікації кримінального правопорушення (наприклад, повідомлення про початок досудового розслідування тощо);

г) копію постанови слідчого чи прокурора або ухвали суду про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування або рішення (вироку) суду;

12.1.8. перелік знищеного (загиблого), пошкодженого чи втраченого застрахованого майна із зазначенням вартості такого майна;

12.1.9. відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку тощо), документи (рахунки, квитанції та інші первинні документи, що мають відношення до застрахованого майна), що підтверджують вартість застрахованого майна та розрахунок страхової суми;

12.1.10. документи, які підтверджують розмір завданих збитків або витрати на відновлювальний ремонт майна та які повинні містити повний перелік матеріалів та робіт, що необхідні для ремонту пошкодженого майна, із зазначенням вартості таких матеріалів та робіт. Такими документами можуть бути:

- акти товарознавчої експертизи (висновки експертного дослідження з оцінки майна), проведеної експертом (суб'єктом оціночної діяльності);

- кошториси ремонтних робіт, рахунки-фактури, наряди-замовлення, квитанції, акти виконаних робіт та інші документи ремонтних або торговельних підприємств;

12.1.11. документи, що підтверджують необхідні і доцільно здійснені витрати, понесені Страхувальником згідно з п.3.4. цих Правил, якщо відшкодування таких витрат передбачено Договором страхування;

12.1.12. фотографії чи відео пошкодженого майна та наслідків страхового випадку (за умови технічної можливості);

12.1.13. якщо Страхувальник не є власником застрахованого майна, то для отримання

страхового відшкодування він повинен пред'явити Страховику належним чином оформлений документ (довіреність) із зазначенням в ньому права на отримання страхового відшкодування;

12.1.14. у випадку смерті Страхувальника (фізичної особи) - свідоцтво про смерть та документи, що підтверджують право особи, яка звернулась до Страховика, отримати страхове відшкодування після смерті Страхувальника (витяг зі спадкового реєстру, копія свідоцтва про право на спадщину, копія заповіту тощо);

12.1.15. за наявності - перелік осіб, які відповідальні за завдані збитки із зазначенням їх прізвища, імені, по-батькові (для фізичної особи) або найменування юридичної особи, а також місця реєстрації та проживання (для фізичної особи) або місцезнаходження юридичної особи, контактний номер телефону.

12.2. Страховик має право вимагати від Страхувальника надання інших документів, крім тих, які зазначені в п. 12.1. цих Правил, у разі недостатності наданих документів та/або неможливості з них встановити факт, обставини, причини настання страхового випадку та/або розмір завданих збитків.

12.3. Документи, необхідні для виплати страхового відшкодування, надаються Страховику у формі:

12.3.1. оригінальних примірників;

12.3.2. нотаріально завірених копій або простих копій, за умови надання Страховику можливості їх звірення з оригінальними примірниками документів. При цьому Страховик залишає у себе завірени копії документів, а оригінали повертає Страхувальнику.

12.4. Якщо документи, необхідні для здійснення страхового відшкодування, надані в неповному обсязі та/або в неналежній формі, або оформлені з порушенням наявних норм (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо), прийняття рішення про виплату страхового відшкодування не здійснюється до усунення цих недоліків. Про наявність таких невідповідностей, порушень Страховик повідомляє Страхувальнику в письмовій формі протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати отримання таких документів, якщо інший строк не обумовлений Договором страхування.

13. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКУ І СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Розмір завданих збитків визначається:

13.1.1. при знищенні майна - у розмірі страхової вартості майна на дату настання страхового випадку, з вирахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшого використання або реалізації, але не більше страхової суми.

Страхувальник не має права відмовлятися від залишків майна. Вартість залишків майна визначається на підставі експертизи, яку виконує незалежний фахівець (експерт), який має відповідно до законодавства України належні повноваження, або в результаті реалізації залишків на підставі тендерних пропозицій;

13.1.2. при пошкодженні майна - у розмірі витрат на відновлення майна до стану, в якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку, але не більше страхової суми.

13.1.2.1. До відновлювальних витрат включаються:

- витрати на матеріали і запасні частини, аналогічні тим, що використовувались у пошкодженому майні, для ремонту (відновлення) майна, за цінами, що діють у місцевості знаходження майна на дату настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

- витрати на оплату ремонтних робіт (відновлення) по тарифах, що діють у місцевості знаходження майна на дату настання страхового випадку, а у разі проведення ремонту Страхувальником самостійно – за собівартостю ремонту або середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють у місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку, залежно від того, яка із цих сум виявиться меншою, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо виконується заміна пошкоджених

Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (нова редакція) від 31 «12» серпня 2019 року

частин, незалежно від того, чи був можливим їх ремонт без загрози безпеки експлуатації майна, Страховик відшкодовує вартість ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни, якщо інше не передбачене Договором страхування;

- витрати на доставку матеріалів до місця проведення ремонтних робіт;
- витрати на демонтаж, якщо це передбачено Договором страхування;
- інші витрати, передбачені Договором страхування, необхідні для відновлення застрахованого майна в тому стані, у якому воно знаходилось безпосередньо перед настанням страхового випадку.

13.1.2.2. У разі знищення або пошкодження застрахованої земельної ділянки до відновлювальних витрат включаються витрати на рекультивацію земельної ділянки до стану, в якому вона перебувала до настання страхового випадку, але не більше страхової суми і лімітів відповідальності Страховика, передбачених Договором страхування. Під рекультивацією розуміється комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву деградованих земель, поверхня яких порушена внаслідок настання страхового випадку, зокрема: розчищення території від завалів будівель, споруд та інших уламків, утворених внаслідок настання страхового випадку; розчищення території від бруду, наносів і відкладень, утворених внаслідок настання страхового випадку за ризиком «Стихійні явища»; земляні роботи із засипання вирв, ям, тріщин, карстів й інших штучних і природних порожнеч; видалення ґрунту, пошкодженого (знищеного) внаслідок настання страхового випадку; відновлення ґрунту до його первинного стану; транспортування, складування й утилізація ґрунту, уламків тощо;

13.1.2.3. До відновлювальних витрат не включаються:

- витрати, пов'язані із переобладнанням та/або поліпшенням майна;
- витрати, викликані тимчасовим чи допоміжним ремонтом чи відновленням, за виключенням, коли:

- попередній ремонт є частиною остаточного ремонту і у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт, якби попередній ремонт не проводився;

- з ціллю збереження окремих конструктивних елементів будинку або споруди проводиться їх тимчасове зміцнення (будівництво підпірок, стяжок і т.ін.);

- витрати, викликані терміновістю проведення робіт;
- витрати по профілактичному ремонту і обслуговуванню обладнання;
- витрати на комплектні агрегати, вузли та роботи з їх заміни, якщо заміні чи ремонту підлягають окремі складові таких вузлів та агрегатів;
- інші витрати, передбачені Договором страхування.

13.2. Розмір відновлювальних витрат може визначатися на підставі:

13.2.1. акту товарознавчої експертизи (висновку експертного дослідження з оцінки майна), проведеної експертом (суб'єктом оціночної діяльності). Вибір експертної організації та/або експерта здійснюється Страховиком;

13.2.2. кошторису ремонтних робіт, рахунків-фактур, нарядів-замовлень та інших документів ремонтних або торговельних підприємств, які підтверджують вартість відновлювального ремонту майна;

13.2.3. якщо застраховане майно за письмовою згодою Страховика було відновлене до здійснення виплати страхового відшкодування:

- актів виконаних робіт, рахунків за фактично виконаний ремонт пошкодженого майна ремонтним підприємством, погодженим зі Страховиком, яке виконало ремонтні роботи;

- у разі проведення ремонту Страхувальником самостійно – собівартості ремонту або середніх розцінок на аналогічні роботи, що діють у місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку, залежно від того, яка із цих сум виявиться меншою.

13.3. Якщо Страхувальник продовжує експлуатувати майно, яке потребує ремонту, Страховик відшкодовує збиток тільки в розмірі, що не був спричинений такою

Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (нова редакція) від 32 «12» серпня 2019 року

експлуатацією.

13.4. Страховик сплачує страхове відшкодування у розмірі прямого збитку Страхувальника, але не більше страхової суми, з врахуванням:

- розміру франшизи, обумовленої Договором страхування;
- виплат страхових відшкодувань, здійснених на дату настання події (якщо страхова сума за Договором страхування є агрегатною);
- суми відшкодування, що виплачено чи підлягає виплаті Страхувальнику (Вигодонабувачу) особою, яка також визнана відповідальною за завданий збиток або іншою третьою особою;
- суми відшкодування, що виплачено чи підлягає виплаті Страхувальнику (Вигодонабувачу) іншим страховиком за цим страховим випадком;
- зносу частин, вузлів, агрегатів та деталей, що підлягають заміні при відновлювальному ремонті;
- принципу пропорційності (згідно з п.6.4.2., 6.5., 6.10., 13.5.1. Правил);
- суми несплачених страхових платежів за періоди страхування, що лишилися до кінця дії Договору страхування (згідно з п.13.13. Правил).

13.5. Якщо Договором страхування передбачено відшкодування необхідних і доцільно здійснених витрат, понесених Страхувальником згідно з п.3.4. цих Правил, то відшкодування таких витрат здійснюється в межах встановленого в Договорі страхування ліміту відповідальності для таких витрат. Якщо інше не передбачено Договором страхування, відшкодування таких витрат разом із сумою страхового відшкодування не може перевищувати розміру страхової суми, встановленої у Договорі страхування для відповідного майна.

13.5.1. Якщо страхова сума на момент укладання Договору страхування становила певну частину страхової вартості застрахованого майна, визначеної на дату укладення Договору страхування, витрати, зазначені в п.3.4. цих Правил, відшкодовуються пропорційно відношенню страхової суми до страхової вартості застрахованого майна на дату укладення Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.6. Страховик відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачу) вартість довідок відповідних компетентних органів, отриманих в зв'язку з настанням страхового випадку, за умови документального підтвердження їх сплати Страхувальником (Вигодонабувачем), якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.7. Сума страхового відшкодування за одним страховим випадком або декількома страховими випадками не може перевищувати страхову суму по Договору страхування. У випадку, якщо страхова сума за Договором страхування є неагрегатною, сума страхових відшкодувань за декількома страховими випадками може перевищувати страхову суму.

13.8. Якщо страхова сума за Договором страхування є агрегатною, виплачене страхове відшкодування зменшує розмір страхової суми по Договору страхування на розмір виплаченого страхового відшкодування з дати його виплати, якщо інше не передбачено Договором страхування. При цьому:

13.8.1. якщо в період з моменту настання страхового випадку до моменту прийняття Страховиком рішення про здійснення виплати або про відмову здійснити виплату страхового відшкодування за цим випадком настав інший (наступний) страховий випадок, обсяг зобов'язань Страховика на момент настання іншого (наступного) страхового випадку:

13.8.1.1. у разі прийняття Страховиком рішення про здійснення виплати страхового відшкодування за попереднім страховим випадком, вважається зменшеним на розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті за попереднім страховим випадком, з дати виплати;

13.8.1.2. у разі прийняття Страховиком рішення про відмову здійснити виплату страхового відшкодування за попереднім страховим випадком, не змінюється.

13.9. Якщо страхове відшкодування виплачене в розмірі страхової суми по Договору

страхування, дія Договору страхування припиняється.

13.10. Якщо збиток, завданий застрахованому майну, підлягає відшкодуванню не лише Страхувальником, а й іншими особами, відповідальними за його завдання, то Страховик відшкодовує в межах страхової суми різницю між розміром завданого збитку та сумою, що підлягає стягненню з інших осіб, відповідальних за завданий збиток. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про наявність таких осіб та про суми відшкодування, що підлягають стягненню з них.

13.11. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник має чинний договір страхування також з іншою страховою компанією щодо цього предмета Договору, то при настанні страхового випадку страхове відшкодування розподіляється пропорційно співвідношенню страхових сум, встановлених кожним страховиком, а Страховик виплачує страхове відшкодування лише в своїй частині зобов'язань.

13.12. Після здійснення виплати страхового відшкодування та проведення відновлювального ремонту пошкодженого застрахованого майна Страхувальник (на письмову вимогу Страховика) повинен повідомити Страховика про проведений ремонт та надати можливість представникові Страховика здійснити огляд відновленого майна, погодивши з ним час та місце проведення огляду. У разі невиконання цієї умови Страхувальником, при настанні в майбутньому пошкоджень застрахованого майна, за якими уже було здійснено страхове відшкодування та/або які було зафіксовано при попередніх оглядах майна, Страховик звільняється від здійснення виплати страхового відшкодування за такими пошкодженнями, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.13. У випадку, передбаченому п. 7.8.3. цих Правил, Страховик за заявою Страхувальника може зменшити розмір страхового відшкодування на суму несплачених страхових платежів за періоди страхування, що залишилися до кінця дії Договору страхування (незалежно від того, чи настав строк сплати таких платежів).

13.14. У випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь органи Міністерства внутрішніх справ України, прокуратури й інші правоохоронні органи, виплата страхового відшкодування здійснюється наступним чином, якщо інше не передбачено Договором страхування:

13.14.1. 30% (тридцять відсотків) суми розрахованого страхового відшкодування виплачується після надання підтвердження внесення відповідних відомостей до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань та початок розслідування;

13.14.2. остаточна сума виплачується по закінченню досудового розслідування, але не пізніше ніж через 90 днів з дати надання підтвердження внесення відповідних відомостей до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань та початку розслідування, та надання Страховику всіх необхідних документів, в тому числі – копій матеріалів, які безпосередньо стосуються вчиненого кримінального правопорушення (злочину). При цьому, у випадку викрадення застрахованого майна, Страхувальник (Вигодонабувач) до виплати другої частини страхового відшкодування зобов'язаний безпосередньо перед отриманням остаточного страхового відшкодування укласти із Страховиком угоду з відкладальною умовою (якщо майно буде знайдено) про обов'язок здійснити всі необхідні дії щодо передачі йому права власності на втрачене майно та вжити інших заходів, спрямованих на виконання такого обов'язку, в тому числі: видати довіреність Страховику або зазначеній Страховиком особі на право розпорядження майном, якщо це передбачено умовами Договору страхування. При цьому Страховик має право відмовитися від прийняття вказаних прав власності на майно.

13.15. У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо причин і розмірів збитків, кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, яка проводиться за рахунок Сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

14. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. **Страхове відшкодування** - грошова сума, в межах встановленої Договором страхування страхової суми, яку Страховик, відповідно до умов Договору страхування, повинен виплатити Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі настання страхового випадку.

14.2. Страхове відшкодування підлягає виплаті після того, як будуть повністю встановлені причини та розмір збитку.

14.3. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком на підставі письмової заяви Страхувальника (Вигодонабувача) про виплату страхового відшкодування та страхового акта, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

14.4. Протягом 10 (десяти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з дати отримання всіх необхідних документів, передбачених розділом 12 цих Правил, в залежності від події, що сталася, Страховик:

14.4.1. приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування та складає страховий акт. Виплата страхового відшкодування здійснюється протягом 10 (десяти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з дати складання страхового акту;

або

14.4.2. приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування та протягом 5 (п'яти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з дати прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі, з обґрунтуванням причини відмови.

14.5. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування, про що зобов'язаний повідомити Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі протягом 5 (п'яти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування), у випадках, коли:

14.5.1. не повністю з'ясовані обставини страхового випадку, розмір збитків, обставини, які підтверджують право Страхувальника (Вигодонабувача) на одержання страхового відшкодування - до з'ясування таких обставин, але не більше, ніж на 90 (дев'яносто) календарних днів з дати отримання від Страхувальника останнього документу, необхідного для з'ясування обставин, причин настання страхового випадку та розміру збитку;

14.5.2. проти Страхувальника та/або Вигодонабувача порушено кримінальне провадження, що має безпосереднє відношення до страхового випадку – до винесення остаточного рішення по цьому кримінальному провадженню;

14.5.3. Страхувальником не сплачено страхові платежі за періоди страхування, що лишилися до кінця дії Договору страхування – до оплати платежів;

14.5.4. в інших випадках, передбачених Договором страхування – однак не більше, ніж на 90 (дев'яносто) календарних днів з дати отримання від Страхувальника останнього документу, необхідного для з'ясування обставин, причин настання страхового випадку та розміру збитку.

14.6. Виплата страхового відшкодування здійснюється в безготівковій формі..

14.7. Виплата страхового відшкодування здійснюється у тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

14.8. Днем виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика.

14.9. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування.

14.10. Після перерахування страхового відшкодування за реквізитами, вказаними Страхувальником (Вигодонабувачем) письмово в Заяві про виплату страхового відшкодування, Страхувальник (Вигодонабувач) не може змінювати одержувача

страхового відшкодування. Здійснене страхове відшкодування не підлягає поверненню Страховику та повторному перерахуванню.

15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

15.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

15.1.1. порушення (невиконання або неналежне виконання) Страхувальником або особою, на користь якої укладено Договір страхування, умов цих Правил та/або Договору страхування;

15.1.2. навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до законодавства України;

15.1.3. вчинення Страхувальником або особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

15.1.4. подання Страхувальником або особою, на користь якої укладено Договір страхування, свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт та обставини настання страхового випадку;

15.1.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика та/або відповідні компетентні органи про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення перешкод Страховику у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

15.1.6. ненадання Страхувальником всіх необхідних документів, які підтверджують настання страхового випадку та розмір збитку, які необхідні для прийняття рішення щодо виплати страхового відшкодування, подання документів, оформлених з порушеннями дійсних норм (відсутні номери, печатки чи дати, наявність виправлень тощо), чи подання документів, які містять недостовірну інформацію щодо строку, причин та обставин страхового випадку та розміру збитку;

15.1.7. ненадання довідки компетентних органів у випадках необхідності їх надання згідно з умовами Договору страхування та/або законодавством України;

15.1.8. умисне невжиття Страхувальником необхідних та доступних заходів з метою запобігання або зменшення розміру збитку, завданого настанням страхового випадку;

15.1.9. отримання Страхувальником повного відшкодування збитку від особи, винної у його заподіянні та/або від інших третіх осіб;

15.1.10. виявлення факту того, що обсяг та характер збитку не відповідають причинам та обставинам страхового випадку;

15.1.11. не повідомлення Страхувальником про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, передбачених в п.10.2.4.2. цих Правил. У випадку, якщо Страхувальник не повідомив Страховика про зміни обставин, вказаних при укладенні Договору страхування, останній має право вимагати дострокового припинення дії Договору страхування;

15.1.12. збитки за обставин, що відносяться до виключень зі страхових випадків;

15.1.13. інші випадки, передбачені цими Правилами та/або законом.

15.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону.

16. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

16.1. Будь-які зміни умов Договору страхування, за винятком тих, які відбуваються автоматично відповідно до його умов, здійснюються на підставі письмової

заяви чи листа Страховика або Страхувальника та оформлюються у вигляді додаткових угод до діючого Договору страхування, які з моменту підписання стають його невід'ємними частинами.

16.2. Про намір внести зміни до умов Договору страхування Сторона - ініціатор повинна письмово повідомити іншу Сторону не пізніше ніж за 30 (тридцять) календарних днів до запропонованого строку внесення змін, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна на внесення змін в Договір страхування, протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати отримання цією Стороною письмового повідомлення іншої Сторони про бажання внести зміни до Договору страхування вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії. Протягом цього періоду Договір страхування діє на попередніх умовах, визначених при укладанні Договору страхування.

17. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

17.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

17.1.1. закінчення строку дії Договору страхування;

17.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

17.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки;

17.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;

17.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

17.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

17.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

17.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніш, як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

17.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії періоду страхування Договору страхування, за який сплачено страховий платіж, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу в розмірі 40%, фактичних страхових виплат, що були здійснені протягом строку дії відповідного періоду страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж за період страхування повністю.

17.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачений ним страховий платіж за відповідний період дії Договору страхування. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страховий платіж за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу в розмірі 40%, фактичних страхових виплат, що були здійснені за період за цим Договором страхування.

17.5. У випадку дострокового припинення Договору страхування, повернення страхового платежу здійснюється в безготівковій формі протягом 15 (п'ятнадцяти)

робочих днів з дати припинення Договору, якщо інше не обумовлено Договором страхування або письмовою згодою Сторін Договору страхування.

18. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

18.1. Спори, що виникають під час дії Договору страхування, вирішуються Сторонами шляхом переговорів.

18.2. При неможливості урегулювання спірних питань, справа розглядається у судовому порядку згідно з законодавством України.

19. ОСОБЛИВІ УМОВИ

19.1. Всі повідомлення за Договором страхування, передбачені цими Правилами та самим Договором страхування, здійснюються Сторонами в письмовій формі.

19.2. У Договорі страхування, за погодженням Сторін, може бути передбачено, що окремі положення цих Правил можуть бути змінені (конкретизовані) або не включаються до нього і не поширюються на нього.

19.3. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу), в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

19.4. Для реалізації Страховиком права вимоги, Страхувальник зобов'язаний до отримання страхового відшкодування передати Страховику всі документи і докази, які він має, повідомити про всі суттєві обставини і виконати інші дії, необхідні для здійснення Страховиком цих прав.

19.5. Якщо Страхувальник відмовиться від права вимоги до відповідальної за завдані збитки особи, або їх реалізація виявиться неможливою з його вини, то Страховик звільняється від обов'язку виплачувати страхове відшкодування повністю або у відповідній частині, визначеній Договором страхування, і має право вимагати повернення виплаченої суми страхового відшкодування, а Страхувальник в такому випадку повинен повернути сплачене страхове відшкодування протягом 10 (десяти) банківських днів з моменту направлення Страховиком відповідної письмової вимоги.

19.6. Договір страхування вважається недійсним з часу його укладання у випадках, передбачених цивільним законодавством України. Крім того, відповідно до Закону України «Про страхування», Договір страхування визнається недійсним, якщо він укладений після настання страхового випадку та коли предметом Договору страхування є ТЗ, який підлягає конфіскації на підставі вироку суду або рішення суду, що набуло законної сили. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

19.7. У всіх випадках, що не врегульовані цими Правилами, Сторони Договору страхування керуються законодавством України.

19.8. З моменту набуття чинності нової редакції Правил, попередня редакція Правил страхування втрачає чинність.

1. Базові річні страхові тарифи з добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, % від страхової суми:

Таблиця 1

Групи ризиків/Групи майна	Пожежа (п.4.3.1.1. Правил)	Удар блискавки (п.4.3.1.2. Правил)	Вибух (п.4.3.1.3. Правил)	Стихійні явища (п.4.3.2. Правил)
1. Конструктивні елементи будівель, споруд, приміщень	0,15	0,07	0,08	0,05
2. Внутрішнє та (або) зовнішнє оздоблення будівель, споруд, приміщень	0,14	0,02	0,08	0,10
3. Внутрішнє та (або) зовнішнє обладнання будівель, споруд, приміщень	0,15	0,10	0,12	0,1
4. Внутрішні та (або) зовнішні невід'ємні інженерні комунікації	0,15	0,10	0,12	0,1
5. Заповнення дверних та віконних прорізів	0,35	0,10	0,25	0,1
6. Споруди інженерного характеру	0,15	0,07	0,09	0,10
7. Земельні ділянки	0,05	0,05	0,05	0,10
8. Меблі, предмети інтер'єру	0,25	0,05	0,10	0,15
9. Електронна і побутова техніка	0,25	0,25	0,10	0,15
10. Особисті речі фізичних осіб, господарський інвентар	0,20	0,05	0,10	0,15
11. Виробниче, технологічне, торгівельне обладнання та устаткування	0,30	0,25	0,10	0,10
12. Товарно-матеріальні цінності	0,35	0,08	0,10	0,10
13. Скляні поверхні, предмети та елементи зі скла	0,35	0,10	0,25	0,1

2. При укладенні Договору страхування на строк до одного року розмір тарифу розраховується виходячи з розміру річного страхового тарифу з урахуванням коефіцієнтів, що наведені у Таблиці 2. При цьому неповний місяць дії Договору страхування рахується за повний.

Коефіцієнти короткостроковості

Таблиця 2

Строк дії Договору страхування (місяців)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт коротко-строковості	0,29	0,41	0,5	0,58	0,65	0,71	0,76	0,82	0,87	0,91	0,96	1,0

3. Реальний страховий тариф за Договором страхування розраховується шляхом множення базового річного страхового тарифу на коригувальні коефіцієнти. Коригувальні коефіцієнти встановлюються Страховиком в залежності від різноманітних факторів ризику, таких як характер діяльності Страховальника, вид майна, яке приймається на страхування, місцезнаходження предмету Договору страхування, наявності охоронних систем та інших суттєвих факторів.

Страховий тариф визначається множенням базового тарифу на коригувальні коефіцієнти від 0,1 до 10, відповідно до впливу вищезазначених факторів на страховий ризик.

4. Норматив витрат на ведення справи, визначений при розрахунках страхових тарифів, становить 40% від страхового тарифу.

Актуарій

С.В. Кучук-Яценко

Свідоцтво № 01-020 від «11» серпня 2016р., видане Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

СВ КІЇВЩИНО

Відомості про стан справ у справі № 1/19 від 19 лютого 2019 року за клопотанням адвоката Ігоря Миколайовича Миколайчука щодо призначення експерта з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності за період з 01.01.2018 по 31.12.2018 року.

Прочитано, проаналізовано і
скріплене печаткою 50 аркушів
Директор
ІДБ "Експрес Страхування"
Шульєва Т.А.